

Tapetniška delavnica pripravljena za proizvodnjo

O dograjevanju in opremljanju nove tapetniške delavnice smo pisali skozi celo leto, vendar smo našim bralcem pred pričetkom dela v tem obratu dolžni posredovati natančnejši opis. Dela pri gradnji so se precej zavlekla. Z dobavo najrazličnejših materialov in delov opreme so izvajalci kasnili. Čas je tekel in sedaj, pred durmi novega leta, končno lahko zapišemo, da bodo prvi sedeži in fotelji vsak čas oblaženi v novih prostorih. Počasi, vendar redno, se bodo pričele vračati velike vsote denarja, ki jih je kolektiv vložil v novo gradnjo in opremo.

Zapis smo pripravili na osnovi vprašanj in odgovorov. Odgovarjal je ing. Albin Smolnikar, vodja tozda Kovinsko in oblažinskega pohištva.

Zakaj smo pričeli graditi novo tapetniško delavnico? Je stara zares premajhna, ali je bil še kak drug vzrok?

Obstoječa tapetniška delavnica je postajala premajhna, ker se je asortiment nenehno širil. Precej izdelkov je velikih in zavzamejo veliko prostora. Oddelek plastike smo imeli v skladiščnih prostorih med Mizarno in skladiščem vezanega lesa. Eden izmed glavnih vzrokov pa je bil, da kovinski remontni oddelek v premajhnih in neustreznih prostorih ni mogel več opravljati svojega dela. Potrebno je bilo misliti na nove prostore. Bolj smiselno je bilo, da smo se lotili gradnje nove tapetniške delavnice, ki ni v toliko meri vezana na matično tovarno kot remontni oddelek.

Tapetniški obrat smo pričeli graditi lani. Kdo je pripravil načrte in koliko novi prostori merijo?

Da, z gradnjo smo pričeli konec avgusta lanskega leta. Prepričani smo bili, da bo nova delavnica nared do srede letošnjega leta. Dela so se zavlekla. Na dogotavljanje smo skušali vplivati, kolikor se je dalo, vendar smo bili pri marsičem brez moči. V novogradnjah je eno delo pogojeno z drugim. Dokler ni prvo končano, drugi izvajalec ne more pričeti. Tako je bilo skozi vse letošnje leto.

Načrte za novi obrat je pripravil naš oddelek za študij dela in programiranje. Delavcem v tem oddelku ing. Drčarju, Ovišču in Burkeljci se pozna, da so podobna dela že opravili in so tako tudi za omenjeni obrat pripravili dokaj dobre

načrte. Za osnovo jim je služila obstoječa tapetniška delavnica in drugi tapetniški obrati, ki so si jih ogledali.

Pomembno je, da imamo v tovarni oddelek, ki se poleg drugega dela ukvarja tudi z načrtovanjem nove tehnologije in razporejanjem delovnih mest, ker ti domači ljudje lahko najboljše prisluhnemo našim željam in potrebam. Dosežki na tem področju bodo še boljši, ko bo zgrajen tudi drugi del načrtovane hale za izdelavo kovinskih ogrodij, ki je sedaj žal izostal zaradi finančnih sredstev in stabilizacijskih momentov.

Nova tapetniška delavnica ima 5700 kv. m koristne površine, aneks pa meri 600 kv. m.

Ali je novi obrat zaključena celota, v katerem bodo tekale vse tapetniške dejavnosti?

Vsa tapetniška dela bodo potekala v novem obratu. Predvidena so vsa skladišča proizvodnega materiala, proizvodni in montažni oddelki in skladišče gotovih izdelkov.

V načrtu je bilo dograjevanje k ob-

stoječemu obratu. Ali se bo v bližnji prihodnosti še gradilo?

V srednjeročnem načrtu je mišljeno dograjevanje. Vendar to dograjevanje ne predstavlja dopolnjevanja same tapetniške dejavnosti, ker je že zaključena v sedanjem novem obratu. Z novimi gradnjami je mišljena prestavitve izdelave kovinskega ogrodja iz matične tovarne in dograjevanje proizvodnih prostorov za tozda 2.

Ali na kratko opišete proizvodne in skladiščne prostore v novi tapetniški delavnici?

Pomožni prostori so v obratu na isti strani, kot v tozdu 2. V smeri proti tozdu 2 bo poleg pomožnih prostorov prva deponija iprena, stroj za razrezovanje iprenovih kock in nato iprenovih plošč. V tem prostoru bo tudi deponija lesenih ogrodij. Prostoru iprena se dotika oddelek lepljenja iprena, v smeri proti glavni cesti Duplica—Mengeš pa je oddelek plastike, ki je dvakrat večji kot v matični tovarni.

V srednjih lokih je tik ob pomožnih prostorih skladišče proizvodnega materiala, predvsem tapetniškega blaga, poleg je brusilnica orodij, slede pa ji prva delovna mesta za seživanje prevlek. V podaljšku so proizvodni tapetniški pro-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pogled pod naše šotoriše na letošnjem Beograjskem sejmu pohištva

stori, v smeri proti glavni cesti pa montažni oddelek. Na južni strani obrata je skladišče kovinskih ogrodij in skladišče končnih izdelkov.

Bodo novi prostori ustrezali proizvodnji in v čem se razlikujejo od starih v matični tovarni?

Za izdelke, ki jih proizvajamo in za proizvodnjo, ki jo imamo v načrtu, bodo novi prostori povsem ustrezali. Oddelek plastike bo tehnološko izpopolnjen. Imel bo grelni kanal za ogrevanje modelov in transporter za premik modelov.

V obstoječi delavnici smo imeli zares premalo prostora. Nekaj smo delali v sami delavnici, nekaj pa drugje, kjer je bil prostor. Kdor je to delo opazoval, bo lahko potrdil, da je bilo vedno vse zalozeno s polizdelki in izdelki in je bil delovni prostor komaj tolikšen, da se je dalo gibati.

Ko se to pogovarjamo, je sredina decembra. Koliko del z novo tapetniško delavnico je končanih in kaj je še za napraviti?

Prostori so v celoti dograjeni. V pomožnih prostorih je potrebno montirati stropne, pregradne stene in nekaj podov, v proizvodnih oddelkih pa postaviti stroje. Novi so stroj za odvijanje in navoravanje blaga in naprave v oddelku plastike. Brizgalna kabina za nanos lepila na ipren je gotova, prav tako tudi sušilni kanal s transporterjem. Skladišče proizvodnega materiala je v montiranju, prav tako tudi pomožne pisarne v obratih. V proizvodnem oddelku je potrebno postaviti delovne pulte in mize. Ogrodja so že pripravljena, plošče tudi. Za boljši transport imamo nabavljene nove ograjene palete na kolesih in novi čelni vilicar.

V skladišču gotovih izdelkov imate že sedaj velik del zaseden. Kartone z oblaginjenimi stoli in fotelji ste navozili iz matične tovarne?

Verjetno bo skladišče prvi prostor v novem obratu, ki bo premajhen. Zaradi novega načina investiranja poslovnih in drugih zgradb večkrat nastajajo zakasnitve pri odpremi izdelkov. To ni dobro.

Kaj vam za začetek proizvodnje v novem obratu še manjka?

Na del tega vprašanja sem že odgovoril. Do kraja še ni izvedena izolacija toplotovodnih cevi, vendar ne manjka več veliko. Ko bodo postavljene delovne mize, je potrebno napraviti priključke za stisnjen zrak.

Ogrevanje prostorov že deluje. Kam je priključeno?

Vsi prostori so že nekaj časa topli, kar je v zimskem času za monterje in druge delavce v obratu, zelo pomembno. Ogrevanje je speljano iz kotlovnice, ki ogreva tozd 2.

Novi obrat bo imel tudi svojo jedilnico?

Jedilnica je v spodnjem delu prizidka s pomožnimi prostori. Dovolj bo velika za vse delavce in tudi dovolj sodobno opremljena.

Ob začetku prvih del v novem obratu se bodo pojavljale težave, ker bo ostali del proizvodnje še vedno v matični tovarni. Kako boste to usklajevali?

Ne bo tako hudo. Res je, da se bo transport med matično tovarno in novo tapetniško delavnico precej povečal,

vendar bomo takoj v začetku težili za tem, da bo zaključen del proizvodnje s potrebnimi skladišči materialov čimprej na novem mestu. Iz matične tovarne bomo vozili predvsem lesena in kovinska ogrodja, katera bomo tudi v prihodnje še tam izdelovali.

Koliko različnih vrst tapetniških izdelkov ste delali v stari delavnici?

Izdelkov ni bilo toliko vrst kot je bilo variant teh izdelkov. Teh smo našli okoli tisoč. Kupcem izdelke izdelujemo po njihovi želji, precej kupcev tudi predlaga vrsta blaga za oblaginjenje, ki ga potem zanje kupimo pri proizvajalcu.

Za kdaj mislite, da bodo stekla prva proizvodna dela v novi tapetniški in do kdaj bo vse preseljeno?

Sedaj je obrat že toliko gotov, da zares lahko govorimo o tem. Prepričani smo, da bo prva proizvodnja stekla takoj po novem letu, tapetniški oddelek pa bo do kraja preseljen vsaj do konca januarja 1981.

Potrebna bo velika angažiranost vseh, da bo vselitev opravljena v čim krajšem času in ob kar najmanjšem izpadu proizvodnje.

Delavski svet SOZD Uniles sklenil predložiti osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD 1981-85 v javno razpravo

Seja DS Unilesa je bila 26. 11. 1980 v Dutovljah pri Sežani. Na seji smo obravnavali poročilo predsednika poslovnega odbora, osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana 1981—1985 SOZD, imenovanje predsednika PO SOZD, poslovanje SOZD v prvih 9 mesecih, predlog finančnega načrta za DSS Unilesa in priključitev DO Tribuna Ljubljana SOZD.

Predsednik PO tov. Jože Knez je izčrpno poročal in poudaril predvsem pomembnost opravljenih nalog za uvrstitve SOZD Uniles. Našel je številne aktivnosti samoupravnih organov, družbenopolitičnih skupnosti, poslovnih struktur, delavcev itd. pri uvrstitvi politike »malih korakov«, da bi Uniles še intenzivneje »zaživel«. Za skupne naloge smo se opredelili v samoupravnem sporazumu o združitvi v SOZD, ki so ga delavci sprejeli z referendumi. Predvsem smo opredelili pomembnost za razvoj in programiranje investicijske

V osnutku so našteje vrednosti naložb v razširjeno reprodukcijo, dolgoročne naložbe v trajna in skupna sovlaganja.

v Marlesu	predvidevajo 1,55 milijarde naložb
v Meblu	predvidevajo 0,63 milijarde naložb
v Novolesu	predvidevajo 1,14 milijarde naložb
v Lesnini	predvidevajo 1,54 milijarde naložb
v Stolu	predvidevajo 0,34 milijarde naložb

V samoupravnem sporazumu je dana posebna pozornost zunanjetrgovinski menjavi, kjer naj bi v 1985. letu izvozili za 2,5 odst. več kot uvozili. Izvoz naj bi v 1985. letu bil 3,37 milijarde ali 58 odst. večji kot 1981. leta.

Marles	predvideva 1985. leta 0,45 milijarde izvoza — indeks 207
Meblo	predvideva 1985. leta 0,65 milijarde izvoza — indeks 133
Novoles	predvideva 1985. leta 0,95 milijarde izvoza — indeks 180
Stol	predvideva 1985. leta 0,16 milijarde izvoza — indeks 126

Koliko delavcev bo prišlo v novi obrat?

Približno 135.

Katera dela še vedno ostanejo v matični tovarni?

V celoti bo preseljeno razrez, krojenje in lepljenje iprena, izdelava trdih in mehkih polizdelkov iz plastike in celotni tapetniški oddelek.

Boste lahko v novem obratu nemo-teno delali? Boste imeli dovolj naročil in materiala za proizvodnjo?

Upamo, da bomo imeli naročil dovolj. Naši izdelki so zares zelo različni, različne potrebe pa ima tudi potrošnik, ki je že spoznal, da so Stolovi oblaginjeni stoli, fotelji in sedežne garniture lepi in trpežni proizvodi.

Večji problem nastaja pri preskrbi z materiali, posebno še zato, ker je teh res ogromno. Tudi v bodoče se bomo trudili, da bomo kupovali zares kvalitetne materiale. Proizvajalci bi se morali truditi, da bi bili njihov proizvod vedno boljši kot je naša naloga, da izboljšujemo kvaliteto, funkcionalnost in izgled naših izdelkov.

Vpraševal je Ciril Sivec
Odgovarjal Albin Smolnikar

usmeritve, marketinga, zunanje trgovine, kooperacij in nabave.

Po 1974. letu lahko sedaj ugotovimo, da ima SOZD realne osnove in zato tudi možnosti, da se v poslovnem svetu še bolj afirmira. Naš SOZD je dvajseti po velikosti v Jugoslaviji in je zanj značilno, da združuje največje in najkvalitetnejše proizvajalce lesne industrije. Seveda pa bo naša najpomembnejša naloga, da se medsebojno članice dogovorimo glede proizvodnje, da preprečimo dupliranje in medsebojno konkuriranje. Stremeti moramo za tem, da se proizvodno dopolnjujemo. Prekrivanja enakih proizvodnih programov je preveč in očitno so težnje nekaterih, da se to nadaljuje še v prihodnje.

Osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana 1981—1985 SOZD Uniles obravnava predvsem tisto, kar smo opredelili kot skupne interese: gradnja galvane, skupno konfekcioniranje brusnih trakov, predvidevamo tudi gradnjo salona pohištva v ZR Nemčiji.

Naloge so optimistično postavljene, toda glede na kvaliteto in sposobnost ob skupnih naporih tudi uresničljive.

Opredeljene so pravice in dolžnosti do skupnega predstavništva v Bruxellesu, naloge, področje kadrovske politike, financ, SLO in postopek za reševanje eventualnih medsebojnih sporov.

Samoupravni organi v tozdih in DO bodo obravnavali samoupravni sporazum o temeljih plana SOZD in posredovali svoje pripombe najkasneje do februarja 1981. leta.

DS SOZD je za svojega predsednika PO s 4-letnim mandatom imenoval tov. dr. Antona Krašovca — dosedanjega direktorja RTV Ljubljana.

Kazalci o devetmesečnem poslovanju so v SOZD spodbudni in dobri, saj smo dosegli:

	»Uniles«	»Stol«
celotni prihodek	9,55 milijarde (indeks 134,4)	1,26 milijarde (indeks 124)
porabljena sredstva	6,43 milijarde (indeks 138,4)	0,93 milijarde (indeks 124)
dohodek	3,12 milijarde (indeks 138,4)	0,33 milijarde (indeks 123)
čisti dohodek	2,16 milijarde (indeks 138,3)	0,22 milijarde (indeks 119)
osebna in skupna por.	1,65 milijarde (indeks 127,4)	0,18 milijarde (indeks 122)
izvoz	1,36 milijarde (indeks 172,8)	0,84 milijarde (indeks 140)

To je nekaj podatkov za proizvodne DO v SOZD Uniles, brez trgovine. Vse proizvodne organizacije pa smo imele veliko težav pri preskrbi s surovinami in repro materiali in značilno za to obdobje je tudi zamrzovanje cen finalnih proizvodov ter nenehno večanje cen surovinam in reprodukcijskim materialom.

Povprečni OD proizvodnih DO SOZD Uniles je 7.697 din ali 18,8 odst. več kot

lani. Povprečni OD v gospodarstvu SRS pa je 8.168 ali 18,6 odst. več kot lani. Lesna industrija v SRS ima povprečni OD 7.566 ali 23 odst. več kot lani ter pomeni, da imamo delavci v lesni industriji za 8 odst. manjše povprečne OD kot delavci v gospodarstvu SRS.

Marles	ima 7.959 din ali 30,3 odst. več kot lani
Meblo	ima 8.147 din ali 25,8 odst. več
Stol	ima 7.850 din ali 23,0 odst. več
Javor	ima 7.675 din ali 36,6 odst. več
Novoles	ima 7.263 din ali 22,9 odst. več

Za proizvode lesne industrije smo dosegli sprostitev cen, kar pa nas ne sme zavesti, da lahko dvignemo cene po mili volji.

DS je sprejel predlog finančnega načrta DSSS SOZD za leto 1981, ki predvideva 6,57 milijona din, v letu 1980 je bil 4 milijone.

Člani DS in PO smo si ogledali tudi proizvodnjo DO »Krasoprema« in se seznanili s problematiko in tehnološki-

mi novostmi. Kolektiv Krasoprema se intenzivno vključuje v izvoz, zlasti v arabski svet in dosega dobre poslovne rezultate in kvaliteto, ki ji, kot pravijo sami, posvečajo veliko pozornosti. Delavcem kolektiva in direktorju se toplo zahvaljujemo za prijaznost in gostoljubnost.

Prav tako je DS SOZD sprejel iniciativo in pobudo, da se DO Tribuna Ljubljana priključi k SOZD Uniles, o čemer pa morajo v razpravi izraziti svoje mnenje delavci članic SOZD Uniles.

Vinko Gobec

VODJEM TOZDOV

Vodje tozdov (razen vodje tozda 2) v letošnjem letu v našem Glasilu niso sodelovali, zato upamo, da bodo za januarsko številko napisali sestavek o delu, uspehih in problemih v njihovem tozdu in o načrtih za leto 1981. Z njihovimi prispevki bi delavcem na neposreden način predočili Stolovo delovno in drugo problematiko in bolje informirani na tem najpomembnejšem področju, začeli prihodnje delovno leto. Upamo, da tokrat sodelovanja ne bodo odrekli.

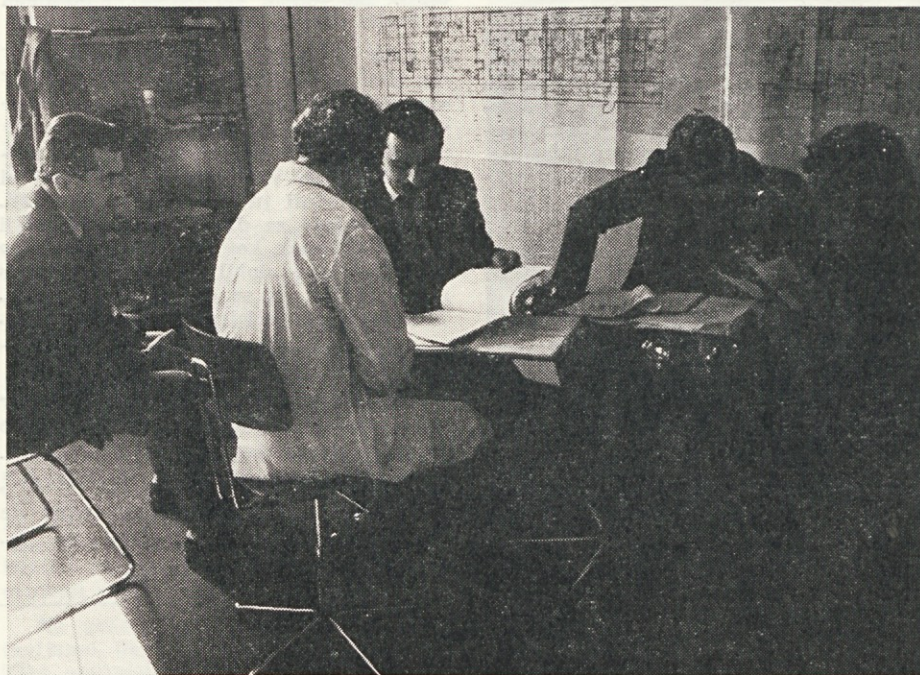
Uredništvo

POJASNILO K SLIKI IZ 10. ŠTEVILKE

V oktobrski številki Glasila smo objavili sliko deponiranih školjk za fotelje 4570 v novem skladišču tapetniške delavnice.

Ker so nekateri bralci vpraševali, kako je s temi školjkami, pojasnjujemo, da so ti polizdelki iz našega plastičnega oddelka pripravljeni za opremo v Irak, vendar je končna izdelava zaradi znane stanja v tej državi začasno odložena. S pripravo polizdelkov iz poliuretanske mase pa smo morali pričeti, ker teh izdelamo le po šest na dan.

Na račun samoupravljanja je bilo izrečenih veliko kritik. Pozabili pa smo, da smo samoupravljalci mi sami in ne vedno nekdo drug. Samoupravljanje je najčistejša oblika usmerjanja dela in delitev delovnih rezultatov. Ob večji zavesti bi bilo samoupravljanje tudi najlepše, kar more družba imeti. Le od sebe bi morali dati toliko, kolikor zase zahtevamo.

Prek organizacije »Jugodrho« iz Beograda smo pred nekaj mesecj podpisali pogodbo za opremljanje velikega in pomembnega objekta v Beogradu — kar naj bi realizirali spomladi 1981.

Takole je izgledal eden od tehničnih razgovorov med predstavniki »Jugodrho«, »Stola« in projektantom, 20. novembra 1980 v Beogradu.

Tekst in foto: F. Stele

Kritično do dela delavcev v skupnih službah, vendar konkretno in ne posplošeno

Delavci v DSSS opravljamo dela, ki jih opredeljujejo letni plani razvoja tozgov in DO. Medsebojne odnose urejamo s samoupravnim sporazumom, kjer so delavci v tozdh odločili, katere skupne naloge opravljajo delavci v skupnih službah.

Delavci v skupnih službah imajo enake pravice in enak družbenoekonomski položaj kot drugi delavci. Iz navedenega sledi, da sami neposredno ali preko delegatov v samoupravnih organih odločajo o delu, o ustvarjanju dohodka in njegovi razporeditvi, o redu in disciplini, o investicijah, osebnih dohodkih, stanovanjski problematiki, skupni porabi itd., itd.

V naši DO se to kaže tudi v tem, ko imamo sistemske zadeve na področju delitve OD in sredstev za skupno porabo enotne. Res pa je, da se pridobiva del skupnega dohodka na osnovi svobodne menjave dela in sredstev, kar pomeni, da z dogovorjenimi kriteriji skušamo vsako opravljeno delo računati neposrednemu koristniku. So pa številne aktivnosti, ki se ne dajo neposredno določiti, koliko dela je bilo opravljenega za posamezni tozd. V takem primeru se uporabljajo drugi dogovorjeni kriteriji, kot so: število zaposlenih, dohodek na zaposlenega itd. Prav tako se vsako leto določajo tudi drugi materialni stroški delavcev v DSSS. S tako ustvarjenim dohodkom delavci potem sami gospodarijo.

Pri OD so delavci DSSS vezani na rezultate proizvodnih tozgov in nedvomno morajo delavci DSSS prispevati k boljšemu delu v tozdh. Če se obseg poveča, je potrebno večje angažiranje pri nabavi surovin in repro materiala, pri pripravi dela, v splošni službi, v finančnem sektorju in še posebej pri koncipiranju razvoja proizvodnje, pri prodaji proizvodov, pri sočasnem programiranju proizvodnje, predvsem je pomemb-

no kdaj, kakšne in koliko proizvodov vključiti v delo. Zlasti je to zahtevna naloga pri nas, ker delamo skoraj vse za znanega uporabnika in vsak ima polno svojih želja, ki jih moramo upoštevati, če želimo dobro delati. Naša proizvodnja je zato mnogokrat draga, ker so majhne serije itd.

Ko zaključujemo leto 1980, bi rad poudaril, da smo vendarle uspeli tudi delavci v skupnih službah doprinesiti k izpolnitvi plana svoj delež, da so se družbenopolitične organizacije, DSSS in samoupravni organi aktivno vključevali pri razreševanju številnih problemov in težav, da se je izboljšala disciplina delavcev, čeprav nam posamezniki še vedno preveč zapuščajo delovna mesta »in se obnašajo po svoje«. Sam sistem evidentiranja prisotnosti, večja kontrola vodij služb, bo prispevalo, da bomo odklonili tudi te pomanjkljivosti. Drsní čas v DSSS nam daje veliko prednost, zlasti, da lahko svoje privatne zadeve urejamo v prostem času, ne med službo (še vedno je velikih izhodov za te namene med 11. do 13. ure). Delavci v DSSS imamo idealne pogoje dela in ti pogoji morajo prispevati k našemu boljšemu in uspešnejšemu delu, k še večji aktivnosti posameznikov v DPO in samoupravnih organih.

Nismo še dobro organizirani. Nabavna služba je skromno zasledena. Potem se z nabavo ukvarja še OŠDP in priprava dela. Dejavnosti študije programov in tehnologije, oblikovanje, pripravljenje dokumentacije za investicije itd. še niso najbolj smotno medsebojno povezane. V letu 1980 smo uspeli pridobiti sodelavca direktorja finančne službe, vrzel, da nimamo pomočnika glavnega direktorja, nadomeščamo z večjo obremenitvijo glavnega direktorja, direktorja TOZD 5 in vodje priprave dela.

Rad bi posebej za to priliko poudaril, kako nepoštena je splošna kritika administracije od tozda do federacije.

Proizvodni proces zahteva fizično in umsko delo. Na nizki stopnji produkcijskih sredstev je več fizičnega dela, čimbolj se spreminja tehnologija, več je potrebno znanja. Že Marx je opozoril na obe dejavnosti produkcije in hkrati tudi predvidel nasprotja, ki so seveda zgodovinsko pogojena, sočasno pa je Marx nakazal izhod pri odpravljanju nasprotij, to pa je enako vrednotenje dela, kar pomeni, uporabljati enake kriterije za delo v proizvodnji kot v skupnih službah.

Vsi se moramo zavedati, da smo drug drugemu v produkcijskem procesu potrebni. Če pa posameznik ne opravlja dela, moramo konkretno povedati ter se s tem soočiti. Prav tako menim, da v naši DO skupne službe že tri leta zaposlujejo od 186 do 191 ljudi, da na novo v DSSS ne zaposlujemo, tako kot so sklepali samoupravni organi.

Za 1981. leto želim predvsem še večjega sodelovanja delavcev DSSS s proizvodnjo, ker smo v službah za potrebe tozgov in njim za delo tudi odgovarjamo. Želim, da se odpravijo nepravilne kritike in smo konkretni, ker bomo le tako imeli možnost odpraviti pomanjkljivosti. Sočasno pa tak sistem človeških odnosov delavcem v DSSS, ki dobro in prično delajo, ne jemlje moralne opore. Vsako kritiko dela delovne skupnosti bi moral vsak član DSSS čutiti kot kritiko svojega dela. Če bomo tako ravnali, bomo kmalu disciplinirali maloštevilne sodelavce, ki se bodo svojih nalog morali bolj zavedati.

Za sodelovanje v 1980. letu se vsem zahvaljujem, v 1981. letu pa se moramo bolj organizirati in ustvariti še bolj tovariške in konkretne medsebojne odnose.

Vsem delavcem DO STOL Kamnik želim prijetno novoletno praznovanje in mnogo sodelovanja v 1981. letu, ki bo težko, pa vendar bo takšno, kakršnega si bomo ustvarili sami z delom.

Glavni direktor
Vinko Gobec

Sredstva za osebne dohodke bi morali deliti po vloženem delu. Tedaj bi drugače delali in se drugače obnašali. Ko bi nekdo za dobro delo dobil višji osebni dohodek, kot ga dobi danes in ko bi slab delavec dobil le polovico »plače« od današnje, bi se oba drugače vedla. Tudi samoupravljalca bi bila drugačna.

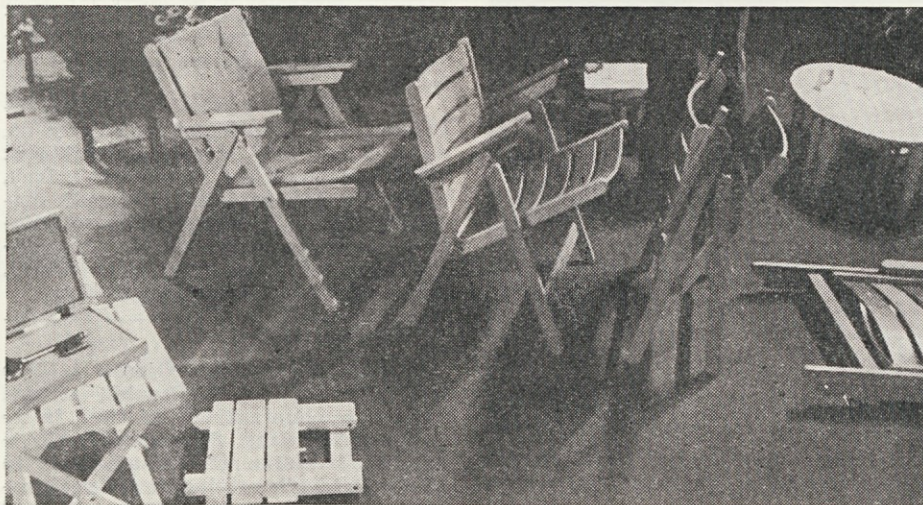
Janko je rad pogledal v tovarniške zapisnike. Zanimalo ga je, kaj bo novega. Ko je lani bral, da bomo imeli kmalu urejeno zobno ambulanto, je rekel: »Nič ne bo!« In prav je imel. Še danes si vsak Stolarec popravlja zobe kot ve in zna!

Tri popraznične:

Po praznikih smo morali malo počiti!

Prazniki so bili čudoviti, tako smo se ga napili!

Tako smo jedli, da moramo shujšati! (Vendar to ni glavni namen praznikov!)

Arhitekt prof. Niko Kralj se je na sejmu spet predstavil z že znanimi oblikami »REX« garniture, vendar tokrat v izvedbi masivnega lesa. Prejel je tudi SREBRNI KLJUČ.

NAMEN SLUŽBENEGA POTOVANJA V ZDA

Izvršilni odbor delovne organizacije je na 4. redni seji sklenil, da opravi glavni direktor Vinko Gobec in vodja izvoza Anton Koritnik službeno potovanje v ZDA.

Potovanje je bilo opravljeno od 25. oktobra do 7. novembra, Namen je bil, da se seznanimo s situacijo na pohištvenem trgu v ZDA in zbrane podatke koristno uporabimo pri načrtovanju izvoza v 1981. letu. Prav tako je bil namen obravnavanje sprotnih problemov in zadev, ki so se v zadnjem času pojavili pri nekaterih naših kupcih.

Službeno potovanje je bilo opravljeno v skladu s programom, je bilo koristno in je bistveno pripomoglo, da smo zbrane podatke že uporabili v proizvodnem načrtu v tozdu 1. Ob pogovorih s kupci sta naša predstavnika dosegla povečanje cen, ki so majhne glede na vedno dražje surovine in energetiko.

Obisk pri naših poslovnih partnerjih je pokazal, da opravičeno pričakujemo poslovanje z vsemi kupci v ZDA za leto 1981 kot tudi za prihodnje obdobje. Ameriški trg je obsežen in odprt, čeprav so ga v sedanjem obdobju prizadele prav tako nekatere restrikcije, zlasti pa velika inflacija kot v drugih državah. Vendar pa glede na velike potrebe pohištva pričakujemo, da bo naša DO v prihodnjem obdobju lahko tja izvažala, ne glede na to, da je konkurenca čedalje hujša. Zlasti se v ZDA uveljavljajo podjetja iz Bližnje Azije in socialistične dežele (Poljska, Romunija). Menimo, da delovnim organizacijam, ki so sposobne in pripravljene spoštovati zahteve tržišča, ni potrebno imeti skrbi za plasma svojih izdelkov. Opravičeno sodimo, da med take proizvodne organizacije lahko štejemo našo.

Pri sodelovanju s kupci iz ZDA je potrebno, da smo v prihodnje bolj pozorni pri zagotavljanju in dobavi naročil z ustrezno zahtevano kvaliteto. Poseben problem nedvomno predstavlja pakiranje naših proizvodov za dolgi transport.

Pri številnih kupcih je bila tudi izražena želja, da bi ti izdelali vzorce, na osnovi katerih bi se dogovarjali o bodočih kupčijskih razmerjih. Tak vzorec je kupec Lock iz Bostona že poslal.

Pričakujemo sicer veliko konkurenco na amerškem trgu, še zlasti zato, ker nismo dobro organizirani. Npr.: V New Yorku se skupno predstavništvo Šipada in Krivaja ločuje, kar pomeni da bo eno predstavništvo in ena konkurenca več. Stremeti moramo za tem, da na tujih trgih iztržimo optimalno ceno ne pa tako kot je danes, ko nekateri ponujajo izdelke s cenami, s katerimi ni niti povrnjena surovina.

Na osnovi tokratnih spoznanj ugotavljamo, da je v prihodnje potrebno v ZDA organizirati obiske v oktobru, ker je tedaj sejum v High Pointu. V jeseni je tudi možno ugotoviti pomanjkljivosti v poslovnih odnosih v tekočem letu ter istočasno skleniti sodelovanje za prihodnje leto.

Izveleček pripravil C. S.

Sprehod po salonu pohištva — Beograd 1980

Tudi letošnji beograjski salon pohištva, v novembru, je bil kot prejšnja leta, največja manifestacija pohištva v Jugoslaviji. Na veliki površini, ki je bila odmerjena razstavnim prostorom, se je res dalo videti skoraj vse, kar danes proizvajajo naši izdelovalci pohištva — od bogatih in lepih oblik ter kvalitetne mehanske in površinske obdelave do izdelkov dvomljive kvalitete.

Najprej se ustavimo na Stolovem paviljonu, ki ga v družbi ostalih Unilesovih razstavljalcev ni težko najti, saj s svojim že nekajkrat uporabljenim sistemom cevji in belega platna, ki se kot šotorasto nebo razpenja nad pohištvom, takoj pade v oči.

In kaj je videti pod Stolovim »šotorom«?

Od naših eksponatov je bil največ zanimanja in občudovanja deležen novi direktorski kabinet »DELTA«, ki je nekakšna oblikovna izpeljanka že široko in dobro znanega »MODUL« kabineta. Program »DELTA« vsebuje pisalno mizo v obliki črke L (dve mizi različnih ali enakih dolžin povezani s segmentom), kombinacije regalov konferenčno mizo, ki se oblikuje kot »MODUL« ter vrtiljake. Vsi leseni deli so obdelani v hrastovem furnirju in temno, skoraj črno luženi. Kabinet je bil izdelan res kvalitetno, za kar je treba pohvaliti naš

TOZD 4. Ker se ponuja že nekaj kupcev, smo se odločili, da ga kar takoj sprejmemo oz. lansiramo v proizvodnjo. Od pisarniškega pohištva smo na kratko predstavili še »K« in »MODUL« program, ki pa pravzaprav kakšne posebne predstavitve oz. razlage itak ne potrebuje, saj jih že vsak pozna.

Od »pohištva za široko uporabo« smo največ prostora dodelili sistemu »SLOG«, ki ga je po načrtih ing. Uršičeve prav tako izdelal TOZD 4 — Moste. »SLOG« je predvsem omarasto pohištvo, obdelano v temno luženem hrastovem furnirju, sestavljivo v poljubne elemente, ki lahko nastopajo kot pregradne omare, podobno kot »FORMA-NOVA«, tovarne Meblo iz Nove Gorice.

Naši oblikovalci so predstavili tudi kotno garnituro (dvosed in enosed), ki naj bi bila naša dopolnitev sistema »PRINCIP« (IKEA — Švedska), ki naj bi ga prodajali tudi na domačem trgu. Pravzaprav bi morali v Beogradu predstaviti celoten »PRINCIP«, kot smo napovedali. Izdelan je bil (v TOZD 2), vse pa je padlo v vodo zaradi uvoza ali bolje rečeno »neuvoza« kovinskih robnih profilov, ki so, poleg tega, da nosijo vrata regalov tudi pomemben element estetskega videza sistema »PRINCIP«. Tako s tem v Beogradu ni bilo

(Nadaljevanje na 6. strani)

V dneh od 27. novembra do 1. decembra je bila na obisku v Sloveniji delegacija Kitajskih sindikatov. Vodil jo je predsednik Vsekitajske federacije sindikatov in član politbiroja CK KP Kitajske Ni Čifu.

V petek, 28. novembra, je Kitajska delegacija v spremstvu predsednika Slovenskih sindikatov tov. Vinka Hafnerja obiskala našo delovno organizacijo in si ogledala proizvodnjo v tozdu 2 ter našo trgovino na Duplici.

Po ogledu proizvodnje so se gosti med pogovorom s predstavniki sindikata v naši delovni organizaciji, ZSM, ZK, samoupravnih organov in vodstvom delovne organizacije največ zanimali za delovne in življenjske pogoje delavcev, o razvoju družbenega standarda ter gospodarjenju. Z obiskom pri nas so bili gostje zelo zadovoljni. Na slovesu so izrazili pozdrave Kitajskih sindikatov našim delavcem.

Franč Sikošek

(Nadaljevanje s 5. strani)

nič. Razstavljene so bile tudi tri jedilne garniture (mize in stoli), in sicer že dolga desetletja uveljavljeni in priznani »Thonet«[®] potem že dvakrat nagradjeni »Koral«[®] ki pa sodeč po povpraševanju niso »oblika«[®] za široke ljudske množice in ga bo potrebno po nekajmesečni proizvodnji poslati na »počitek«. Poleg teh dveh smo predstavili tudi jedilno garnituro iz masivne smrekovine, lakirane v naravnem tonu.

In končno pojdemo še k izdelku, s katerim smo se po mnenju strokovnih ocenjevalcev najbolje predstavili na letošnjem beograjskem salonu pohištva: To je stol oz. fotelj za športne dvorane, izdelan v kombinaciji kovine (podnožje in nosilec hrbtnega naslona) in vezane plošče v obdelavi naravno lakiranega hrastovega furnirja (sedež in hrbtni naslon) — zelo kvaliteten rezultat dobrega sodelovanja oblikovalcev in strokovnjakov iz proizvodnje. Za ta stol smo prejeli najvišje priznanje »ZLATI KLJUČ«.

Sprehod po našem razstavnem prostoru smo tako končali. Oglejmo si še, kako je drugod, pri naših konkurentih:

Najbolje bo, da si vso stvar ogledamo kar po posameznih zvrsteh pohištva. Najprej se ustavimo pri »pohištvo za opremo dnevnih prostorov in spalnic«. To pohištvo seveda količinsko in po raznolikosti prevladuje. Iz razstavljenega se vidi, da oblikovalci oz. arhitekti tudi pri nas kot po svetu iščejo nove funkcije, ki naj bi jih imelo omarasto pohištvo. V pretežni meri omare in regali niso več, grdo rečeno, postavljeni v prostor zato, da niso prazne stene, njihova uporabnost, da ne rečem estetska vrednost pa je vprašljiva, kot se je to razpalo pred leti. Velik poudarek je spet na nizkih in srednje visokih elementih — če se le da, naj stene ostanejo »rezervirane«[®] za umetniške slike itd. Seveda brez visokih elementov ne gre, da se ne bi napak razumeli. Iskanje novih funkcij, ki naj bi jih imelo omarasto pohištvo prihodnosti, gre pred-

vsem v smer »sistema pregradnih omar«[®] (Formanova — Meblo, Slog — Stol...), vendar pa je tukaj še veliko nedodelanega. Želja tega sistema ali bolje rečeno njegovih oblikovalcev je prazna stanovanjska površina (brez zidanih sobnih sten), katero bi potem po želji kupca oz. lastnika stanovanjske površine arhitekt opremili npr. s sistemom Formanova. Zidanih sten naj bi ne bilo več, prostore naj bi določevale omare oz. lesene stene same. To je vsekakor na materialu in prostoru velik prihranek.

Da pa bo to popolnoma uresničeno, pa najbrž ne bo šlo brez sodelovanja med pohištvenimi oblikovalci in gradbeniki.

Tega pohištva je na celotnem razstavišču prava poplava, tudi lepega in kvalitetno izdelanega je dosti. Skoraj vsi pa bežijo od ravno obdelanih robov k zaobljenim z robnimi masivnimi nalepkami, bodisi na robovih »korpora«[®] ali na vratcih, vsaj nekje, da se v človeku omili vtis agresivnosti, ki ga dajejo ravni robovi, ki so najcenejši pri lesnih konstrukcijah. Čistih oblik, kakršen je naš »UNI«[®] skoraj ni več.

Prav tako se pri omarah oz. regalih teži k demontažnim konstrukcijam. Celotni sistemi se prodajajo v razstavljenem stanju in paketih, kar je velik prihranek pri skladiščnih in transportnih stroških. Manj upravičena je tista lepa misel oblikovalcev, ki jo razglašajo, da ima bodočnost pohištvo, seveda tudi demontažno, ki ga kupec sam iz dneva v dan poljubno sestavlja v različne kombinacije, kot bi se igral z »LEGO«[®] kockami, in si tako »sam oblikuje svoj življenjski prostor«[®]...

Videti je bilo nekaj poskusov z okvirnimi konstrukcijami. »Nina«[®] — Novi Sad je razstavila sistem regalov, omar, stolov in miz na osnovi smrekovih masivnih okvirjev (debeline 4 × 4 cm) in barvno lakiranih polnil iz iverke.

Veliko je bilo raznovrstnega sedežnega pohištva in miz. Pomembno je

omeniti le vedno več izdelovalcev laminiranih stolov in miz, tudi neslovenska podjetja jih že imajo v svojem programu in znano je, da gre tovrstna stvar zadnje čase zelo dobro v denar, poleg tega pa izdelava omogoča še zelo velik izkoristek lesa. To področje je tudi edina pomembnejša stvar, na katero je »Stol«[®] začel nekoliko prepozno misliti. Priprave sicer že tečejo, toda zato bo nujno potrebno čimprej nabaviti specialno stiskalnico in pa močnejši visokofrekvenčni generator. Na področju sedežnega pohištva, ki je eno naših glavnih področij, so nas glede omenjenega

NAPISI S TOVARNIŠKIH ZIDOV

(Ob Novem letu smo jih prebrali za vas)

Jest te bom zmeri rada imela, dokler v fabrik bo kaj dela!

Naš mojster ima rajši mlade delavke, ker so lepe. Če malo naredijo, mu je vseeno!

Naš šef nas priganja k delu. Na to, da bi bil sam za vzor, ni še nikoli pomislil.

Že večkrat mi je uspelo, da sem šla prej domov. Zlagala sem se, da imam bolnega otroka, v resnici pa so me mučile druge stvari.

Pravijo, da papir vse prenese. Res je, kako bi sicer dovolilnice za izhod iz tovarne prenesele vse vzroke, ki so napisani samo zato, da lepo izgleda!

Izobešenega zapisnika na oglasni deski nisem razumela, čeprav sem bila na tej seji. Zares je bil napisan za »široko publiko«[®] in za mir med ljudmi.

Še dobro, da pustijo norme pri miru. Moje je za dobroga pol »šihita«[®]!

Pri nas večkrat povišujejo plače, pa vendar vedno težje živim!

Kar naprej me zija. Ko ne bi bila v tovarni skupaj, kjer ga moram gledati, bi mu že povedala, kako je grd in zoprn.

Petnajstega se vedno bojim. Tedaj dobiva z možem plačo, on se ga napije in me zvečer ali ponoči tako zdela, da sem tri dni čisto zanič.

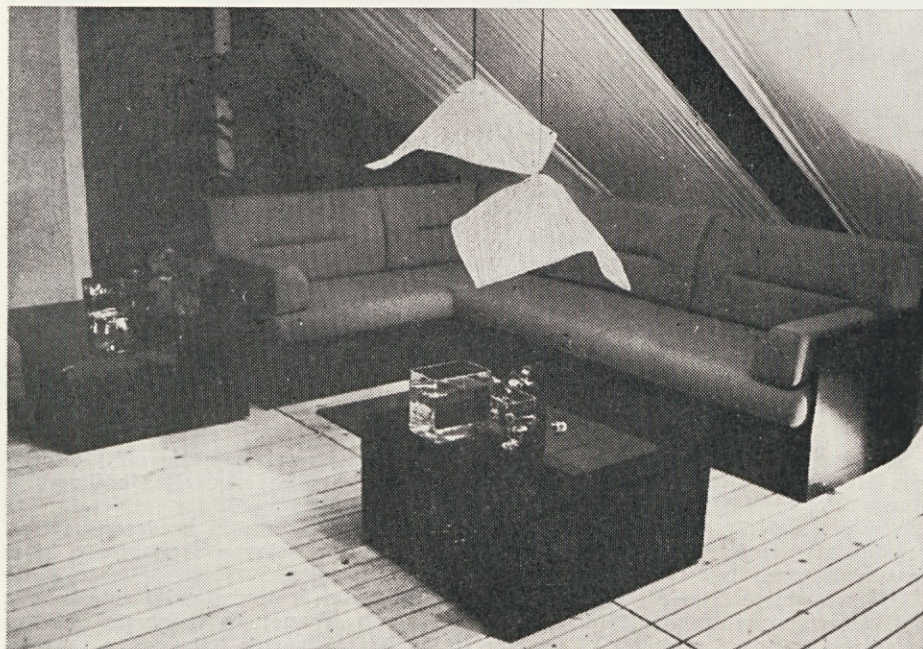
Če bi bilo nas, režijcev, še več, ne vem kako bi tovarna uspevala?

Kdo bi si mislil, da se za tako mirno naravo in uglajenim vedenjem skriva tako pokvarjen tip.

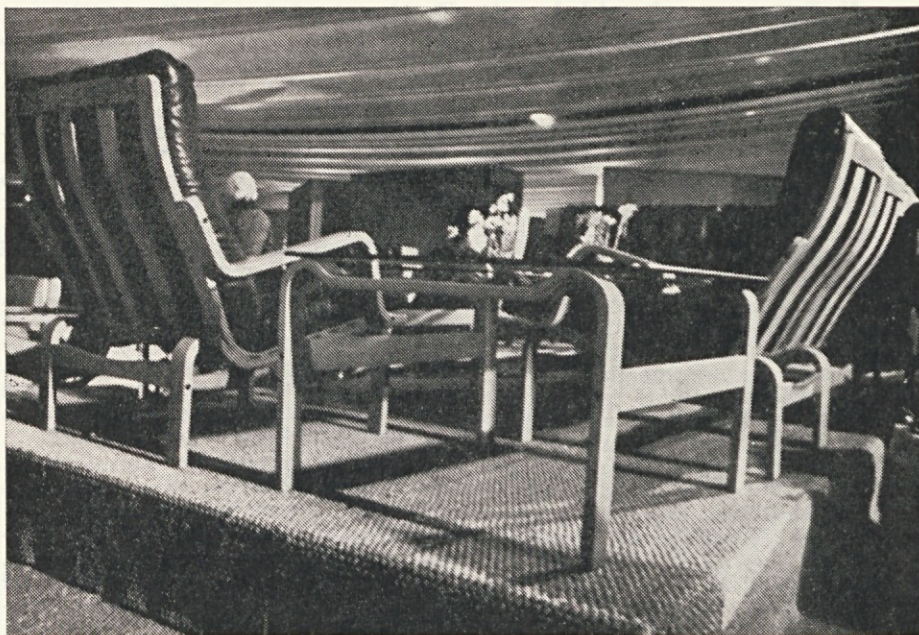
Spoznala sva se v tovarni. Bil je nežen in ljubeč. Če ga sedaj primerjam s tistimi časi, se mi zdi, da ni bil moj mož nikoli on.

Vsega lahko zmanjka, le kave ne sme. Pijem jo na delu takoj zjutraj, ob malici in opoldne in ko pridem z dela. Kava je moja glavna hrana!

Oslji ste, ker delate. Znajdite se kot jaz. Delam se, da delam!

Kotna garnitura bo na našem trgu dopolnjevala sistem »Princip«, ki ga bomo začeli izdelovati v začetku leta 1981.

Lameliran program, tega je predstavila tovarna »Meblo« iz Nove Gorice, naj bi bil v bodoče ena naših pomembnejših nalog!

lameliranega pohištva v Sloveniji prehiteli Meblo, Lipa — Ajdovščina in Radomlje.

Pri »kuhinjskem pohištvu« poleg raznovrstnosti in kvalitetne obdelave nekaterih najbolj znanih (Marles) nič posebej omembe vrednega.

Razstavljenih je bilo nekaj primerkov kino in športnih foteljev, vendar mislim, da se nam na tem področju zaenkrat še ni bati kakšne prehude konkurence. Omeniti velja le »Jadranov« športni stol (zelo je podoben našemu nagrajenemu) in nekaj kino foteljev tovarne Meblo.

Pojdimo še k »pisarniškem pohištvu«, ki je spet eno naše glavno področje. Ker je »STOL« v Jugoslaviji sigurno najbolj uveljavljen proizvajalec pisarniške opreme, nas seveda zelo zanima, posebno ob takih sejnih oz. razstavah, kaj se dogaja pri naših konkurentih na jugoslovanskem trgu, ali smo oblikovno, funkcionalno, kvalitetno in cenovno še zmeraj najbolj interesantni za projektante oz. arhitekta, ki načrtujejo in določajo opremo raznih družbenih objektov. Lahko rečemo, da smo tukaj še zmeraj prvi, vendar so nam nekateri že trdo za petami. Morda najbližje »Lignošper« s svojim novim programom »LIGNO«, ki se zaenkrat še ne izdeluje serijsko, vendar bo kmalu na razpolago na trgu in zanesljivo bo predstavljal precejšnjo osvežitev. To je sistem pisalnih miz in regalov (seveda ni šlo brez kopiranja nemške firme), ki se sestavljajo podobno kot naš »MODUL« s pomočjo segmentov, ki pa imajo zunanji rob raven, za razliko od naše krivine. Kovinski profili so izvedeni podobno kot pri »MODUL« programu, le da tukaj merijo 60/25 cm.

»TVIN — Virovitica« nima nič posebno novega, še vedno se predstavlja z že znanim sistemom trapezastih in pravokotnih plošč, ki se sestavljajo v poljubne kombinacije. Tukaj nam najbrž ne preti nevarnost.

Bolj nevarna je »BINA — Bihać«, ki nastopa pod okriljem organizacije »Šipad — Sarajevo«. Ta firma je namreč skoraj do potankosti »skopirala« celoten naš »MODUL« program (seveda tudi ta ni v celoti zrastel na našem zeljniku, le da smo mi idejo »uvozili« iz tujine...), le v kvalitetni izdelavi še zaostajajo. Kljub temu pa bi nam z morebitnimi nižjimi cenami lahko konkurirali.

Videti je bilo še precej stvari z drugih področij, lesene obloge in stene, saune itd, vendar naj bo dovolj napisanega. Ko si ogledaš celotno razstavišče naštetih proizvajalcev, ki so danes preplavili tržišče, se ti zdi čudno, da vsa ta množica lahko živi od prodaje po-

hištva, pa še to največ tega za opremo dnevnih prostorov. Konkurenca je vedno hujša!

Vzdržali bodo le tisti, ki bodo delali kvalitetno in njihove cene ne bodo previsoke — to pa pomeni, da mora biti njihova proizvodnja optimalno organizirana in obremenjena s čim manjšimi stroški...

Franc Stele

Napake delamo sami in delajo jih drugi. Svojih napak nečemo niti opaziti, napake drugih opazimo takoj. Vendar jih sodelavcem ne povemo v obraz. Zelo spretno govorimo o njih za njihovim hrbtom in se trudimo, da ne bi izvedeli, da smo mi tako rekli. Vendar bi bilo tako govorjenje edino na mestu iz oči v oči. Obtožbe bi veliko manj bolele, napake bi lažje odpravljali in z manj zamere.

NAPIŠI ŠE KAJ TI

V času stabilizacije živimo, zato skromen honorar dobimo, vseeno naše Glasilo naj živi, le napiši še kaj tudi ti!

A kaj pri tem moraš imeti, le talent, pa nič hiteti, pa če si šele začetnik, te spodbuja naš urednik.

Pepca Juršič

Največji napredek bi dosegli, ko bi v ljudeh spremenili negativno mišljenje in te ljudi pripravili k zdravim medsebojnim odnosom.

V ospredju je iz samih segmentnih plošč in pokončnih lesenih stranic sestavljena konferenčna miza direktorskega kabineta »DELTA« — letošnje Stoleve novosti. Za mizo sedi tudi direktor našega »Interiera — Beograd« ing. Dimitrijević.

Obnavljanje in dopolnjevanje delovnega varstva

Pred dvema letoma so imeli neposredni vodje iz proizvodnje zadnji preizkus iz varstva pri delu. Za te delavce je še prav posebno pomembno, da ob tehnološkem razvoju v delavnicah temeljito obvladujejo varno delo in s tem v kar največji meri pripomorejo k zmanjševanju nesreč, pa tudi varovanju delovnih naprav in materiala, ki je v obdelavi.

Prvi sestanki, na katerih so se neposredni vodje pogovorili z vodjem službe varstva pri delu tov. Borisom Demšarjem in med seboj, so bili v mali dvorani Kulturnega doma na Duplici v drugi polovici novembra. Ti sestanki so predvsem osvežili probleme delovnega varstva, ki so še vedno prisotni in dali tudi kritične pripombe na stvari, ki še niso dovolj urejene. Na sestankih je bilo dogovorjeno, da bo preizkus iz varstva pri delu za vse neposredne vodje ob koncu letošnjega leta in v začetku leta 1981.

Ne bo odveč, če se še enkrat spomnimo na enega izmed pripravljanih sestankov, saj je bilo prav na teh povedano veliko vprašanj, ki jih moramo rešiti, če hočemo še v naprej, tako kot do sedaj, zmanjševati število delovnih nesreč. Na veliko teh je opozoril tudi tov. Demšar in želel, da delovno varstvo v prihodnje dobiva vedno večji pomen, ki je tudi eden izmed faktorjev povečanja proizvodnje.

Delovno varstvo moramo obravnavati širše. To hotenje se tesno prepleta z našimi cilji in vključevanjem v svobodno menjavo dela. Dobrine proizvajamo za širši trg. Izdelavni časi se morajo skrajševati, vendar nikoli na račun poškodb ali izpostavljenih nevarnosti, temveč s premišljenim delom.

Stol se je v zadnjem obdobju zelo razširil. Njegovi obrati zasedajo dobrošen del dupliškega, pa tudi širšega okolja. Veliko denarja je vlagal v gradnje, premalo v tehnologijo. Veliko strojev je

zelo zastarelih. Že davno bi jih morali izločiti iz proizvodnje. Te stroje in naprave je zelo težko ali nemogoče dobro zaščititi, ker so imeli danega premalo poudarka na delovnem varstvu že ob sami izdelavi. Tu so bile večje nesreče in smo jih žal odpravljali na podlagi izkušenj.

Pomanjkljivosti so se tudi dogajale, ko smo na neko nevarno in ne dovolj zaščiteno delovno mesto dajali premalo izkušenega delavca in smo mu tudi tedaj posvetili premalo pozornosti. Pri opravljanju dela je bil prepuščen sam sebi. Ena izmed naših prvih nalog je, da v največji meri zaščitimo prav ta izpostavljena delovna mesta in delavce na njih.

Na strojih, ki ob izdelavi niso imeli dovolj poudarka na zaščiti, ne moremo montirati vsehstranskih zaščitnih naprav, temveč osnovne, ki jih dograjujemo in izboljšujemo. Med seboj moramo primerjati enake stroje v sosednjih oddelkih in izmenjati delovne in varstvene izkušnje. Dolžnost neposrednih vodij je še prav posebno, da na teh delovnih mestih nadzorujejo slabo uporabo zaščitnih sredstev.

Zelo pomembno je tudi pravilno vzdrževanje delovnih naprav in priprav. Delavec ob stroju si večkrat napačno razlaga, da je izključena naloga vzdrževalcev, da naj stroj vedno v redu dela. Prav ta delavec najbolje ve, kako stroj dela in kaj je potrebno storiti, da bo tudi v prihodnje dobro in varno delal. Stroje moramo skrbno vzdrževati, da se ne bodo »matrali«. Tako bo manj težav in okvar. Miselnost, da naj vzdrževalci naredijo prav vse, je nepravilna in jo moramo tudi tam odpraviti, kjer je še prisotna. Naša dolžnost je tudi, da bodo stroški vzdrževanja, popravil, s tem pa tudi skupni stroški, čim manjši. Delavci in neposredni vodje morajo biti signalizatorji vseh pomanjkljivosti.

Delovno varstvo se prične pri prihodu novega delavca na delovno mesto.

Če bomo temu namenili dovolj skrbi in bo v določenem času dobro praktično in teoretično seznanjen z delovno organizacijo, njenimi specifičnostmi in načinu zanesljivega dela, bo že od prvega dne dalje gledal na varstvo kot pomemben sestavni del vsakodnevnega dela. Razni mojstri novince različno uvajajo v delo. Nekateri to store bolj z levo roko, kar se vidi po tem, da kartonov o uvajanju v delo, na katerih novi delavec in neposredni vodja s podpisom potrdita, da je bilo uvajanje opravljeno, ne vračajo službi varstva pri delu. Z novimi predpisi bodo tudi te stvari zaostrene in bodo neposredni vodje za razna nespoštovanja delovnega varstva kaznovani od republiškega inšpektorja za varstvo pri delu takoj v delavnici.

Požarne varnosti ne smemo nikoli zanemarjati. Posebno novince moramo seznaniti z nevarnostjo požara in pravilno uporabo gasilnih aparatov in sredstev. Če je zadeva pravočasno urejena, v primeru požara ne bo panike, temveč bodo prisotni hitro in učinkovito ukrepali. Posebno pozornost je treba dati gasilnim napravam in prostim prehodom. Za red v delavnicah je prvi odgovoren neposredni vodja. Če je njemu vseeno, kako je delavnica urejena, bo delavcem tudi.

Še dosledneje moramo urediti uporabo osebnih zaščitnih sredstev. Pomembno je, kako so ta sredstva razdeljena, stalno moramo nadzirati, če se zares uporabljajo in v prave namene. Za delovne obleke, zaščitne čevlje, predpasnike, rokavice in drugo smo lani plačali dvesto starih milijonov.

Bolj moramo urediti zdravstveno varstvo delavcev. Vsakdo mora biti razporejen na delo po zmogljivostih in v določenih rokih zopet pregledan, če delo še lahko opravlja. Če se mu zdravje prej poslabša, mora iti na pregled pred pretekom roka. Posebno pozornost moramo nameniti delavcem, ki gredo iz manj nevarnih delovnih mest na bolj nevarna (npr.: iz montaže v strojni oddelku itd.).

Ena izmed velikih obremenitev varnega dela je alkoholizem, ki se tudi pri nas vse bolj razširja. Na ta zelo negativen pojav moramo enako gledati in ga tudi s skupnimi močmi odpravljati. Odstopanja so se že večkrat močno množile in povzročile nesreče in izgube.

Na sestanku so neposredni vodje poudarili, da so s proizvodnim delom velikokrat preobremenjeni in zaradi tega delovnemu varstvu ne morejo vedno nameniti dovolj pozornosti. Izrazili so pripombo, da naj se izpostavi boljše sodelovanje med proizvodnjo in skupnimi službami, za katere so menili, da bi večkrat lahko dale več od sebe. Spremljanje proizvodnje in drugo je tudi stvar tistih, ki so za to še posebno zadolženi.

Na sestanku je bila izražena pripomba, naj se od vseh delavcev zahteva, da bodo enako delali. Proizvodni delavci morajo pričeti z delom že ob šestih, v skupnih službah, kjer imajo premakljivi delovni čas, pa precej kasneje. Za precej delavcev iz skupnih služb bi lahko trdili, da po štirinajsti uri zjutraj zamujenih obveznosti v zadostni meri ne nadoknadijo.

Zapisal Ciril Sivec

Titov lik in delo bosta živela, dokler bo v nas želja po svobodi in združeni skupnosti narodov in narodnosti Jugoslavije.

Letos smo prvič praznovali Dan republike in prvič končujemo leto brez našega Tita. Spomin na njegovo veličino bo večno živel v nas, njegove misli in delo nas bodo obvezovale, da nadaljujemo njegovo in našo pot.

POSKUSNO DELO NE SME BITI PRISTRANSKO OCENJENO

Večkrat se v praksi pojavlja vprašanje poskusnega dela. Razlogi so dokaj različni, odločanje, ali je delavec poskusno delo opravil ali ne, pa večkrat prepuščamo presoji posameznega odgovornega delavca.

Poskusno delo je dokaj kompliciran element delovnega razmerja in strogo vezan na obnašanje in sposobnosti delavca. Zato odločanje o tem, ali je delavec poskusno delo opravil ali ne, ne more biti enostavno prepuščeno v odločanje enemu delavcu oz. organizatorju dela (mojstru, obratovodji, vodji službe in podobno), ki lahko zaradi osebnih nagnjenj in gledanj spodbudi nepravilno odločitev.

S tem vprašanjem se ne vbadamo samo v naši delovni organizaciji, ampak kaže, da tudi v drugih organizacijah združenega dela iščejo, kako bi poskusno delo organizirali, oz. ga določili v samoupravnih aktih.

Ustavno sodišče, ki je pristojno za ugotavljanje zakonitosti posameznih samoupravnih aktov, je že odločalo o nekaterih samoupravnih aktih, ki urejajo delovna razmerja. V enem aktu je bilo določeno, da je poskusno delo obvezno za vse delavce, ki so bili izbrani na podlagi oglasa oziroma javnega razpisa. V nekem drugem pravilniku pa je bilo določeno, da poskusno delo ni obvezno, če tako določi komisija za delovna razmerja v primeru, ko gre

za delavca, ki je že uspešno opravljal dela in naloge, za katere je izbran ali ko je s poprejšnjim preizkusom mogoče ugotoviti njegove strokovne ali druge delovne zmožnosti.

Ustavno sodišče je tako določila o poskusnem delu v obeh primerih razveljavilo in odločilo takole:

V nasprotju z zakonom je določba pravilnika o delovnih razmerjih, ki uvaža poskusno delo za vsa dela oziroma naloge v temeljni organizaciji. Prav tako ni v skladu z zakonom določilo, da poprejšnji preizkus znanja ne izključuje poskusnega dela.

Po zakonu o delovnih razmerjih poskusnega dela ni mogoče uvesti za vsa dela oz. naloge v temeljni organizaciji. V pravilniku morajo biti vnaprej določeni primeri, tj. posamezna dela oziroma naloge, za katera je poskusno delo potrebno. Če je za posamezna dela oz. naloge določena strokovna in druga z delom pridobljene delovne zmožnosti s poprejšnjim preizkusom pred sklenitvijo delovnega razmerja, potem uvedba poskusnega dela za tako delo oz. naloge sploh ni mogoča. Zato je določba pravilnika o delovnih razmerjih, ki uvaža poskusno delo za vsa dela in naloge v nasprotju z zakonom.

Zakon o delovnih razmerjih tudi določa, da je potrebno naprej določiti pogoje, v katerih je poskusno delo potrebno. Ti pogoji morajo biti določeni na objektivni način, tako da je pri odločanju o uvedbi poskusnega dela za posameznega delavca odstranjena možnost prostega presojanja in neenakega obravnavanja kandidatov. Zato odločitev o dejanski uvedbi poskusnega dela za posameznega delavca ni in ne more biti stvar prostega presojanja organa, ki o sklenitvi delovnega razmerja odloča.

V naših pravilnikih o delovnih razmerjih imamo določeno, da se poskusno delo uvede za tista dela in naloge, za katera je tako določeno v katalogu del in opravil, pod pogojem, da delavec pristane na poskusno delo, da je določen rok za poskusno delo, ki sme trajati največ tri mesece, da je delavec seznanjen z nalogo, ki naj jo v poskusnem delu opravi in da je določena komisija, ki bo spremljala delavčevo poskusno delo.

Naloga, ki jo delavec dobi na poskusnem delu, je lahko konkretno enkratno delo ali opravilo oz. naloga ali pa sklop nalog oz. opravil v določenem obdobju, ne pa kar razporeditev na delo.

Kršitev delovne obveznosti med poskusnim delom ne more biti razlog za neuspešno oceno poskusnega dela, razen če delavec med poskusnim delom prinese v tozd alkohol ali drugo opojno sredstvo, če prihaja na delo vinjen ali pod vplivom opojnih sredstev ali če druge delavce navaja na to, da prinesejo v tozd alkohol ali drugo opojno sredstvo, oz. če je na delu vinjen oz. pod vplivom opojnih sredstev.

S tem sestavkom želimo spodbuditi razmišljanja, ali je v naših TOZD poskusno delo res pravilno vpeljavano in izpeljavano in ali je potrebno na tem področju delovnih razmerij kaj spremeniti, da bo vsem jasno, kaj poskusno delo sploh je in kdaj ga je mogoče vpeljati.

Ida KOČAR

Nov računalnik

— zakaj, kdaj in kako

O nakupu novega računalnika »se govori« že vsaj pet let. S tem sestavkom hočemo obvestiti delavce, kakšni so načrti in kaj se sedaj dela na tem.

Računalnik IBM S/3 je bil kupljen leta 1973. Po velikosti spada med manjše (miniračunalnik). Obseg poslovanja, ki ga pokrivamo z njim, pa zaradi tega ni prav nič mini, saj s programi pokrivalo večji del poslovnega procesa.

Pri razvijanju poslovnega informacijskega sistema (zajemanje, obdelovanje in razdeljevanje informacij o poslovanju), pa smo prišli do mejnih problemov, ki se odražajo na kakovosti podatkov, hitrosti posredovanja informacij in premajhni povezanosti informacijskih podsistemov. Prišli smo do problema, ko sredstva (računalnik) že zaostajajo za sedanjimi potrebami, hkrati pa onemogočajo uvedbo modernejši organizacije. Na kratko so problemi, ki se pojavljajo, naslednji:

1. Vnos informacij (podatkov) je od tujen z mest, kjer nastajajo. S tem pada kvaliteta podatkov in izgublja se odgovornost za podatke.

2. Sedanji sistem paketne obdelave (v nizih) je preokoren za hitro ukrepanje (papirnate informacije, gore papirja).

3. Pojavlja se vedno več okvar na računalniku, ki v konicah že povzročata resne probleme.

Če na kratko opišemo koncept sodobne obdelave, ki se že nekaj let uspešno uveljavlja na Zahodu, je to namrečno sedanje centraliziranost, sistem porazdeljene (distribuirane) obdelave z neposrednim (interaktivnim) vnašanjem podatkov in sprejemanjem informacij. To bi pomenilo, da skladiščenik iz skladišča preko posebne zajemalne postaje (terminala) vnaša podatke o izhodu in dohodu, ki so takoj obdelani, hkrati popravlja napake in prejme takoj informacijo o stanju v skladišču (zaloga). Na žalost je ta način obdelave v Jugoslaviji šele v povojih.

Kupiti računalnik, ki bi zadovoljil naše potrebe, pa v sedanjem času ni lahko. Čeprav je nabava računalnika planirana v srednjeročnem načrtu za leto 1982, je bilo treba zaradi kompleksnosti problemov pričeti s pripravi že sedaj.

Osnova za nabavo (nakup ali najem — to sedaj še ni bistveno) računalnika bo študija sedanjega informacijskega sistema in iz tega izhajajoč predlog za zasnovo novega sistema, ki bo povezoval vse poslovne funkcije. V študiji bo prav tako določena velikost računalnika. Študija, ki jo bo izdelal ITEO (Inštitut za ekonomiko, organizacijo in tržne raziskave iz Ljubljane) nam bo služila kot osnova za izbiro najboljšega ponudnika. Prav tako, kot je potrebno sodelovanje pri študiji naših strokovnih delavcev, je potrebno sodelovanje uporabnikov. Zato naj bi se vsi, ki bodo povabljeni na razgovor, zavedali pomembnosti tega dela in se zato tudi primerno angažirali.

Težko je sedaj odgovoriti, če nam bo zaradi objektivnih pogojev mogoče nabaviti računalnik od najboljšega ponudnika, posebno če bo šlo za uvožen računalnik. Kot je poznano, v Jugoslaviji »proizvaja« računalnike že okoli 25 OZD, saj so praktično vsi večji svetovni proizvajalci, razen IBM, našli partnerje pri nas.

Ob koncu še nekaj o ciljih, ki naj bi jih dosegli z nabavo novega računalnika. Odpravili bi slabosti, ki so našteje v začetku sestavka (zajemanje, točnost in odnos do podatkov, dosegli večjo hitrost posredovanja informacij) ter izboljšali povezanost med posameznimi poslovnimi funkcijami (nabava — prodaja — proizvodnja — računovodstvo). To pomeni, da se bo na marsikaterem področju spremenil dosednji način dela. O tem pa kaj več drugič.

Andrej Urbanc

KADROVSKE SPREMEMBE ZA NOVEMBER 1980

1. v tozdu SEDEŽNO POHIŠTVO

Delovno razmerje so sklenili:

— TRIVIĆ Persa, ekonomski tehnik, PE-7

— POTOČNIK Bojan, NK delavec, PE-7, iz JLA

2. V tozdu TOVARNA PLOSKOVNEGA POHIŠTVA

— TRUPINA Jela NK delavka

— PEJČEV Pavlina, NK delavka

3. V tozdu KOVINSKO N TAPECIRANO POHIŠTVO

— BOJEC Franc, NK delavec, PE-5, iz JLA

4. V tozdu PROIZVODNJA PLOSKOVNEGA IN KOSOVNEGA POHIŠTVA

— PLEVEL Janez NK delavec

5. V tozdu TEHNIČNE STORITVE

— SLAPNIK Darko, KV strojni ključavničar, iz JLA

— BALOH Branko, KV kovinostrugar, iz JLA

Delovno razmerje so prenehali:

1. V tozdu SEDEŽNO POHIŠTVO

— SPRUK Mojca, medicinska sestra-babica, PE-7

— SUŠNIK Anton, NK delavec, PE-4

2. V tozdu KOVINSKO IN TAPECIRANO POHIŠTVO

— PRELOG Božidar, NK delavec, PE-5

— PLAVEC Dunja, KV tapetnik, PE-5

— BUKOVEC Pavel, NK delavec, PE-5

3. V tozdu TEHNIČNE STORITVE

— LOBODA Janko, KV elektroinstala-ter

— JANČAR Milan, KV strojni ključavničar, invalidsko upokojen

KADROVSKI ODDELEK

Ko primemo telefonsko slušalko, dobimo občutek, da smo bolj »fini«. Imenitno se nam zdi, da nas sodelavci opazujejo. Telefonski pogovor zato radi raztegemo na »kilometre«. Za tisto, kar bi lahko povedali na kratko in jasno, porabimo po veliko preveč minut.

Zakaj ni cenjeno delo, temveč spret-nost v medsebojnih odnosih in v stari, a še vedno prisotni borbi, kdo bo koga?

Zamenjal je težjo modro delovno obleko za lažjo belo haljo. Spremenil je hojo, obnašanje, odnose. Spremenil je tudi svoj doprinos k skupnemu uspehu.

Naš računalnik IBM S/3. Razširitev obstoječega računalnika ni možna in niti ne bi bila smotrna glede na novejši pristope k obdelavi podatkov. Težnja razvoja je približati računalnik uporabniku, kar je tudi naš cilj.

»Glas mladih« — tekmovanje amaterskih pevcev

Zadnje čase je v Sloveniji vse več amaterskih »festivalov«, ki se pojavljajo kot gobe po dežju, vendar le redki preživijo daljšo dobo. Organizacija takšne prireditve zahteva veliko truda in napora. Tega pa pri mladih v Stolu ne manjka. Zato so tudi letos pripravili Glas mladih. Niti največji optimisti pred 17 leti niso verjeli, da bo ta prireditev ostala toliko časa priljubljena, da bo dobila tolikšen obseg. Če so spočetka na njej sodelovali mladi z Duplice in bližnje okolice, smo lahko zadnjih nekaj let prislunili mladim amaterjem iz različnih krajev Slovenije.

Na letošnjo avdicijo je prišlo preko 70 mladih nadobudnežev, ki bi želeli nastopati. Vendar je stroga žirija pod taktirko redaktorja zabavne glasbe Radia Ljubljana Kajetana Zupana dala zeleno luč za 17 točk. Resda bi še nekateri zaslužili nastop, vendar časovna omejitev te prireditve tega ni dopustila. Zelo zanimiv pojav je bil letos tudi naval kantavtorjev, med katerimi se nekaterim obeta še prihodnost na glasbeni sceni.

Letošnjo prireditev so mladi iz Stola organizirali v sodelovanju z Uredništvom kulturno-zabavnega programa Radia Ljubljana, zato je Radio prireditev tudi snemal in jo vključil v svoj program.

V soboto, 6. decembra, je bila tudi to pot dvorana v Kulturnem domu v Duplici nabit polna, kar je še en dokaz več o priljubljenosti te prireditve. Obiskovalce je takoj v začetku in med samo prireditvijo prijetno presenetila zelo dodelana in okusna scena, ki je da-

la še večji čar temu večeru. Avtor te scene je bil Dušan Uršič.

Nekaj po devetnajsti uri se je zaslislal avizo, kar je bil znak za začetek prireditve. V uvodu se nam je najprej predstavil ansambel Selekcija iz Kranja, ki je tudi spremljal vse nastopajoče.

Ker pač prostor ne dopušča, da bi vse, ki so nastopali na tej prireditvi, posebej omenjali, naj jih naštejemo, kot so sledili:

BELE Darko — kant. (Narkoman)
ZUPAN Marko — pevec (Malajka)
GRÜNFELD Tanja — kant. (Kdo si ti)
GRKMAN Sana — pevkica (Vetra tih šepet)
ANDERLON Franc — kant. (Balada o vinskem bratcu)
KRAJŠEK Nuša in Meta — pevkici (Lestavice)
PERČIČ Marjan — pevec (Siva pot)
URANKAR Marjana — pevkica (Utrip mladosti)
JERMAN Mija in Joži — kant. (Med tabo in ljudmi)
TACER Ksenija — pevkica (Kot nekdo, ki imel me bo rad)
JERANT Jani — kant. (Na Tromostovju)
MARKIČ Mojca — pevkica (Ljubimec moj)
JOSEVSKI Dušan — kant. (Naša pot)
KRIŽMAN Zoran — pevec (Zbog jedne crne žene)
KOVAČIČ Dragica — lastna (Ujemi me)
SABOLOVIČ Smiljana
JAGODIČ Branko — pevec (Bel ami)
JOVANOVIČ Branko — kant. (Popivam za mizo)

Nastopajoči so bili letos sila izenačeni, vse to pa je dalo tudi kvaliteto tej prireditvi.

Strokovna žirija, ki so jo sestavljali: Kajetan Zupan, Nino Robič, Praper Hari, Tomaž Mihelčič, je podelila zlato liro pevcu Zoranu Križmanu, Marjana Urankar je dobitnica srebrne lire, bravnasta lira pa je šla v Celje, od koder je bila Ksenija Tacer.

Občinstvo je imelo spet svoj okus, zato se je odločilo, da prvo mesto dobi Branko Jagodič s Šenturške gore, drugo mesto je dobila 13-letna Jeseničanka Mojca Markič, tretje mesto pa sta odnesli disco pevki, ki sta tudi avtorici pesmi, Smiljana Saboljevič in Dragica Kovačič.

K prijetnemu večeru pa so svoje primaknili tudi gostje. Večno mlad in najbolj vztrajen kantavtor na Slovenskem Tomaž Domicelj je razmikal tako mlado kot staro s svojim neposrednim nastopom. Smeha pa ni manjkalo, ko je prišel na oder Janez Škof, ki je svoje domislice kar stresal iz rokava. Predstavil pa se je tudi kot kantavtor Korl z zelo originalnim skečem.

Kar prehitro sta minili dve uri in pol programa in v dvorani so se zaslislali zadnji akordi glasbe, reflektorji so ugasnili in s tem je bila prireditev pri kraju.

Večina obiskovalcev je odhajala iz dvorane zadovoljna. Seveda so bili med njimi tudi taki, ki so negodovali. Vendar, saj poznate tisti rek: »Tisoč glasov, tisoč okusov«. V glavnem pa lahko rečemo, da je prireditev uspela.

Ob koncu je potrebno spregovoriti tudi o naših mladincih, ki so dobra dva meseca intenzivno pripravljali to prireditev pod taktirko predsednika pripravljalnega odbora Stanislava Kranjca. Vprašal sem ga, kaj je mladince stalno gnalo pri njihovem delu ob tej prireditvi. »Čas, ki ga je bilo vedno premalo,« je zaključil Stanislav.

Reflektorji so ugasnili, dvorana je ostala prazna. Nekaj dni bo še potekala razprava okoli prireditve. Kasneje pa bodo mnogi pozabili, da je ta prireditev sploh bila. Tega pa zagotovo ne bodo pozabili vsi tisti mladi, ki so vložili mnogo časa in truda v to prireditev in navsezadnje tudi nekateri mladi pevci, ki so stopili na prvo stopnico glasbene scene.

Franc Pestotnik

Takole pa je videti »kopija« naše konferenčne mize »Modul«, ki si jo je privoščila »BINA« iz Bihača.

Radi potarnamo čez svoje življenje ali življenje nasploh. Vedno želimo nekaj več in nekaj boljšega. Predvsem v letih.

Neki triinosemdesetletnik je že davno opustil vse sodobne misli na visok standard, ker je ugotovil, da so le po poslikana kulisa brez prave vsebine. Na prvoten način je pomislil na življenje, na njegovo pravo vrednost, na vse probleme, ki se jih ni moč ogniti, pa vendar na neprecenljivo vrednost življenja, ki je v bistvu največja vrednota vsakogar. Vedri starček je pridal naslednji stavek:

»Triinosemdeset let sem star, vendar se mi zdi več ta čas kratek kot en dan. Ravno pričel sem živeti, pa je življenje že skoraj pri kraju.«

Potovanje na Dedinje

V avgustu se je začelo vpisovanje za obisk Hiše cvetja, grobnice tovariša Tita. Prvotno naj bi šli obiskat Titovo zadnje počivališče v mesecu septembru, potem pa so ta obisk prestavili na november. Točneje: 21. novembra 1980.

Težko smo pričakovali ta dan. V petek zvečer je pripeljal v Kamnik dolg vlak, sestavljen iz štirinajstih vagonov, da bi nas popeljal v Beograd. Iz Kamnika smo se odpeljali ob pol sedmih zvečer. Vsak udeleženec je pred potovanjem dobil kupon, na katerem je bila označena številka vagona in avtobusa. Potovali smo vso noč. Ob petih zjutraj smo prispeli na topčidersko železniško postajo. Potem smo se odpeljali z avtobusi našemu cilju naproti. Z vodiči smo se pridružili dolgi vrsti čakajočih, ki so že pred nami prispeli na Dedinje. Ljudje so se počasi pomikali naprej, vrsta pa se je daljšala in daljšala. Ob poti, kjer se dan za dnem vije kolona k zadnjemu počivališču tovariša Tita, so se sprehajali prelepi pavi. Nehote te je stisnilo v grlu ob misli, da je te lepe živali z veliko ljubeznijo negoval tovariš Tito.

Približali smo se Hiši cvetja. Dostojanstveno smo se poklonili spominu našega velikega učitelja in voditelja, tovariša Tita. Marsikatero oko se je orosilo ob pogledu na veliko marmorno ploščo, na kateri je z zlatimi črkami napisano »JOSIP BROZ TITO 1892—1980«. To je kraj, kjer za vedno počiva utrujeno telo našega ljubljenelega Tita.

Obiskali smo tudi muzej 25. maj, ki je v neposredni bližini grobnice. Ker smo imeli na voljo samo pol ure časa, smo si zelo površno ogledali vse raz-

stavljene predmete, ki so jih delovni ljudje in občani darovali našemu Titu. Razstavljene so tudi vse štafete, ki jih je predsednik dobival za svoj rojstni dan. Med njimi je tudi letošnja štafeta mladosti, ki so jo mladinci 8. maja v Skupščini Jugoslavije položili k mrtvaškemu odru predsednika Tita. Kar prehitro je minil čas ogleda muzeja in že smo se odpeljali na ogled Kongresnega centra Sava.

Kongresni center Sava smo si ogledali s pomočjo beograjskih vodičev. To je ogromen kompleks stavb in arhitekture. Dvorane se lahko povečajo ali zmanjšajo s pomočjo premakljivih sten. Ogledali smo si tudi Plavo dvorano, v kateri se je leta 1978 odvijal 11. kongres ZKJ.

Po kosilu smo si v spremstvu simpatične in prijazne beograjske vodičke ogledali še grob neznane junaka na Avali in staro trdnjavo Kalemegdan. Na Kalemegdanu je grobnica narodnih herojev in veliko drugih zgodovinskih spomenikov. Pri vsakem nam je bilo razloženo, kako in kdaj in v kakšen namen je bil postavljen. Z vožnjo po beograjskih ulicah smo si v lepem, sončnem vremenu ogledali tudi mestne znamenitosti.

Proti večeru smo se poslovili od prijazne vodičke in se ji zahvalili za res izredno vodenje naše skupine. Odpeljali smo se zopet proti Topčiderju na vlak in po štirinajsturni vožnji srečno prispeli domov, čeprav utrujeni, vendar z obljubo, da se bomo še vračali tja, kjer počiva naš ljubljeni tovariš Tito.

Jože Resnik

in tudi znali bomo kupiti, trgovci pa bodo prodali za vsako ceno.

Kaj bi po vašem mnenju morali storiti za boljše rezultate v celi tovarni?

Tovarna mora skrbeti, da imamo v trgovini na razpolago vse naše proizvode in še naprej moramo širiti mrežo, da ne bomo odvisni od drugih grostov.

Večni problemi vsa leta so bile nekompletne zaloge. Kako stranki razložiti, da v naši trgovini, ki prodaja pretežno mize, omare in stole, ne more dobiti recimo tri omare, pa čeprav jih je že pred mesecem vplačala. V tovarni jim je že znano, v čem je problem in zakaj jih ni, toda za kupca je ta trenutek važno samo to, da dobi te tri omare, ki jih je vplačal pred enim mesecem. Delo s strankami je težko, stranko moraš obdržati. V tovarni bi morali bolj misliti na to, da imamo celovito ponudbo in da smo bolj točno obveščeni o dobavnih rokih artiklov, za katere je večje povpraševanje.

Ali nam lahko zaupate, kako sedaj, ko ste razbremenjeni službenih dolžnosti, preživljate prosti čas?

Privaditi se moram na drugačen način dela. Sem človek, ki si delo vedno najde, pa naj bo kakršnokoli. K sreči sem zdrav, rad hodim v hribe in rad sem v družbi.

Na koncu smo ga povprašali, kaj meni o našem Glasilu?

Vsa ta tovarniška glasila se mi zdijo malo prisiljena. Mislim, da bi se moralo veliko sodelavcev problemov bolj neposredno dotakniti in jih tako predstaviti bralcu. Veliko bolj bi morali tudi sodelovati delavci iz proizvodnje, vendar sedaj pogrešam Stolov časopis in ga bom kot upokojenec rad prebiral.

Sonja Zorn

Pogovarjali smo se

Naš prijeten sogovornik je bivši vodja Interiera v Ljubljani, tov. Anton Sajovic, ki je po trinajstletnem delu v našem Interieru odšel v pokoj.

V uvodu naj omenimo, da je predvsem z njegovo aktivnostjo in prizadevanjem naš ljubljanski Interier sploh začel z delom in dosegel pomembne rezultate, ki se odražajo preko našega prometa v letni vrednosti 9 milijard starih dinarjev.

V vseh letih, kar smo skupaj, ni bil le uspešen delavec, temveč dober tovariš, odlikuje ga izreden posluh do kupcev, tako pa je bil priljubljen ne samo v kolektivu, ampak tudi pri naših kupcih. Radi smo prisluhnili njegovim nasvetom in ga tudi tokrat poprosili za nekaj njegovih gledanj na današnje problematiko.

Tov. Sajovic, kakšni občutki so vas obdajali, ko ste zapuščali naš kolektiv, čeprav občasno še sodelujemo in bi si želeli še tesnejših stikov?

V Stol sem prišel pred trinajstimi leti iz Lesnine. Prišel sem na pobudo takratnega direktorja tov. Kremesca. Veliko kupcev sem pripeljal iz Lesnine. Imel sem razne probleme, kot na primer slaba lokacija za široko potrošnjo,

vendar so se potem stranke navadile. Z dobro voljo in vztrajnostjo smo skupno reševali probleme, tako da sem se v teh letih navezal na kolektiv Stola pa tudi na stranke, s katerimi sem imel dobre odnose.

Ko sem odhajal, sem imel občutek, da bom brez dela, da ne morem brez službe, sedaj pa ugotavljam, da mi tako in mi je včasih dan še prekratek.

V čem je skrivnost vašega uspeha in priljubljenost v kolektivu in pri kupcih?

Skrivnosti ni nobene. Vsakemu kupcu sem prisluhnil in se zavzel, da je bilo njegovo naročilo izvršeno kvalitetno in do roka. Stranke so si želele predvsem kompletnih naročil. Njihove želje sem uresničil preko naših kooperantov. Naredil sem vse, samo da sem stranko pritegnil in jo potem tudi obdržal.

Kako gledate na današnje gospodarsko situacijo in stabilizacijo?

Mislim, da je do stabilizacije prišlo nekaj let prepozno. Preveč smo trošili, prehitro se nam je dvigoval standard ali prehitro nam je šlo predobro. Mislim, da s podražitvami še ni konec. Privlelo nas bo do stanja, ko bomo prav dobro premislili, kaj bomo kupili

Delavci so delali po režiji. Ni pomembno, ali je bilo to v proizvodnji ali skupnih službah. Delo bi lahko opravili dvakrat, trikrat hitreje. Pa ga niso. Zakaj? Nihče jim ni rekel, da bi bilo tako delo šele normalno delo, sami so to vedeli, pa jim je bilo vseeno. Zakaj bi vendar drugače?

Neuradne informacije tečejo zelo dobro. Za uradne radi trdimo, da nas niso dosegle. Tisto, kar nas zanima, sprejmemo z odprtimi rokami in še sami sprašujemo. Kar nas ne zanima, nečemo vedeti!

Kaj ne bi bilo bolje, da bi bolj mislili na boljše medčloveške odnose, kot pa na več drugih stvari, ki se nam zdijo na videz tako pomembne.

Samoupravljalci so sklenili, a sklepa niso uresničili. Kot da drugi del ne spada k prvemu!

V začetku leta smo se zmenili za stabilizacijske ukrepe. Za naše. Za druge smo tekom vsega leta ugotavljali, da se ne izvajajo tako, kot je bilo obljubljenost. Na naše smo večkrat pozabili.

Letošnja zabavno-glasbena prireditev »Glas mladih« je za nami. Nekaterim, ki ste si jo ogledali, je bila všeč, drugim spet ne. Kaj hočemo, okusi in želje posameznikov so različne. Prireditve smo pripravili mladinci DO STOL Kamnik letos že 17. leto zapored. Na njej smo dali možnost mladim amaterjem, vokalnim solistom, da se predstavijo občinstvu.

Pred leti ste na naši prireditvi lahko slišali in videli mlade amaterje le iz Duplice in okolice, letos pa ste lahko zasledili mlade iz vseh krajev Slovenije. Takšen obseg pa je dobila prireditev le z delom mladih, ki so si vsa ta leta prizadevali za čimboljšo organizacijo te prireditve.

Spočetka bi človek mislil, da je to pač prireditev, ki se pripravi z malo truda. Toda temu ni tako. Mnogo prostovoljnih uric naših mladincev je bilo potrebnih zato, da je bila prireditev takšna, kot smo jo videli.

Pri postavitvi scene so naši fantje delali tudi ponoči. Delali so prav vsi, temu pa je dokaz, da je bila scena pravočasno in kvalitetno postavljena.

Mnogo pikrih pa je bilo izrečenih tudi na račun kart. Vsa leta doslej smo karte dali v prodajo v trgovino. Letos smo se domenili, da jih razdelimo sindikalnim predstavnikom po tozdih in PE, ki jih bodo prodali. Menili smo, če je to prireditev naših mladincev in nam je delovna organizacija pomagala s finančnimi sredstvi, je tudi najbolj prav, da karte ostanejo pri nas.

Mnogo vroče krvi na račun kart je bilo tudi leta nazaj. S tem je treba pač računati. Naša dvorana na Duplici bi morala imeti vsaj 1000 sedežev, ne pa le 365; le na ta način bi omogočili, da si prireditev ogledajo tudi tisti, ki zdaj niso dobili kart.

O udeležbi ni potrebno posebno govoriti. Dvorana je bila nabito polna in vsi so z zanimanjem spremljali program, ki smo ga pripravili.

V imenu KS OO ZSMS STOL je vse obiskovalce pozdravila tov. Orešnikova. Besedo je prepuстила tov. Štebetu — predsedniku delavskega sveta. Tudi tov. Štebe je vse prisotne pozdravil v imenu DS DO in dodal še nekaj stavkov o sami prireditvi. Program pa je zelo vedro in domiselno povezoval Franc Pestotnik.

Med prireditvijo smo podelili nagrade občinstvu. Ob koncu pa je sledila razglasitev rezultatov. Besedo je imela strokovna žirija, ki je izbrala tri najboljše in pa občinstvo, ki je na podlagi glasovnic izbralo tudi najboljšega nastopajočega.

Razglasitev je bila naslednja:

1. mesto str. žirije je dobil Zoran KRIŽMAN (ZBOG JEDNE DIVNE CRNE ŽENE)

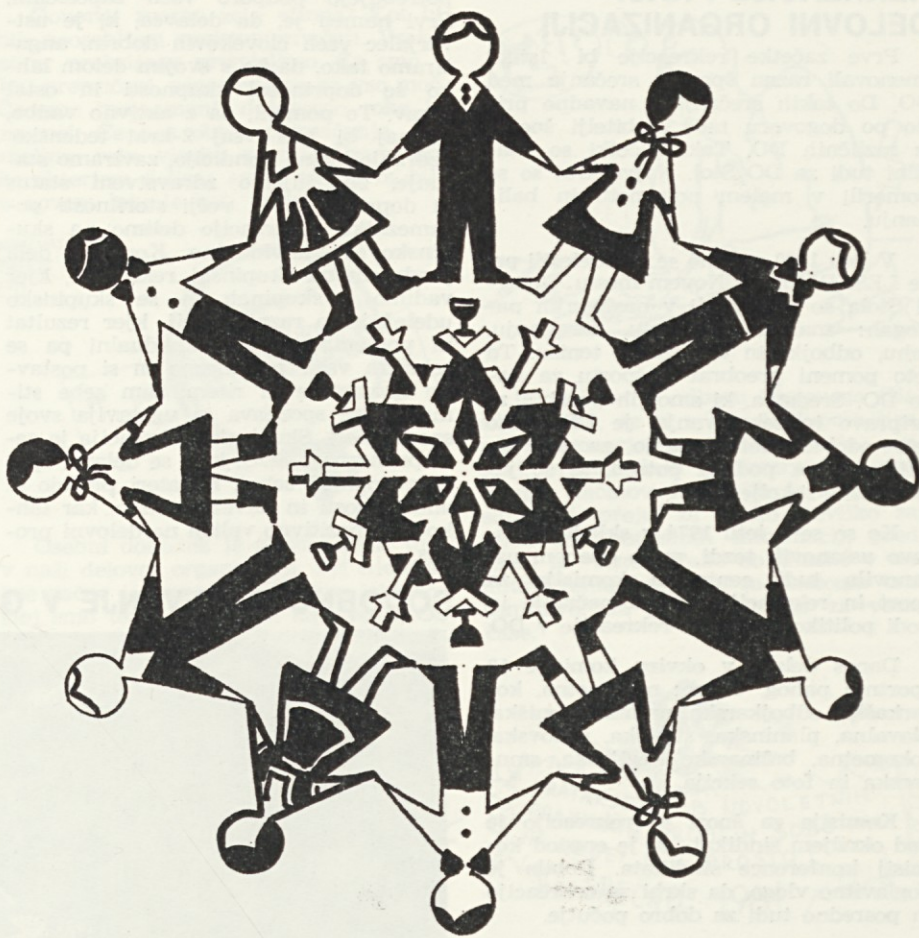
2. mesto str. žirije je dobil Marjan URANKAR (UTRIP MLADOSTI)

3. mesto str. žirije je dobila Ksenija TACER (Kot nekdo, ki imel me bo rad).

Kot je v navadi, dobijo prvi trije nagrajeni iz občinstva praktične izdelke naše DO — reks gugalnike.

Vsem nastopajočim pa smo podelili tolažilne nagrade.

Marta Orešnik

Ob novem letu se spomnimo na leto, ki pravkar prihaja in pomislimo na iztekajoče se staro leto. Za slednje ugotavljamo, da je pač bilo tako, kakršno je bilo. Preživeli smo ga in naredili, kar smo morali narediti. Staro leto nam postane skoraj nepomembno, od novega leta pričakujemo vse najlepše.

»Srečo, mir in zdravje,« se slišijo čestitke na vsakem koraku, tako je napisano v milijonih pisemskih ovojnic. Vendar vse ostanejo le izgovorjene in napisane besede, če k njim ne vložimo svojih zaresnih hotenj in iskrenih želja: Da bomo postali boljši v najožjem krogu, v delovnih skupinah, pri delu in v družbi s sokrajani in vsakomur, s komer se bomo srečali.

Zatorej, srečo, mir in zdravje iz vsega srca za svoje najdražje, za svojega sodelavca in za vso skupnost. Z zaresno željo, da bomo rajši kaj naredili za drugega in s tem napravili tudi lastno življenje bolj človeško, lepše in srečnejše.

Rdeči križ Slovenije
Občinski odbor Kamnik

ZAHVALA

INDUSTRIJA POHIŠTVA STOL

V nedeljo, dne 7. 12. 1980 ste nam na našo prošnjo nudili dvorano kina Dom na Duplici za prireditev krvodajalcem.

Dvorano ste nam zvočno uredili in ogreli.

Rdeči križ Slovenije, občinski odbor Kamnik, se vam iskreno zahvaljuje za vaš prispevek v prizadevanjih za dobro organizacijo in vzdrževanje krvodajalstva.

Zahvaljujemo se tudi aktivu RK vaše OZD, ki je sodeloval ob pripravi dvorane za prireditev in je tudi sicer eden najbolj delavnih aktivov RK v organizacijah združenega dela.

S tovariškimi pozdravi!

PREDSEDNIK:
dr. Vladimir Breznik

Sodoben človek se je na asfaltu, med stenami in v množici zelo spremenil. Zgubil je stik z naravo in se v naravi ne zna več naravno obnašati.

»Še malo pa bo novo leto tu!«
»Pa veš, da letos novega leta ne bo?«
»A, a, a. Kako to?«
»Ker je bilo že ob začetku leta!«

RAZVOJ ŠPORTNE REKREACIJE V NAŠI DELOVNI ORGANIZACIJI

Prve začetke rekreacije bi lahko imenovali razna športna srečanja med DO. Do takih srečanj je navadno prišlo po dogovoru med ljubitelji športa iz različnih DO. Takši začetki so značilni tudi za DO Stol. Največkrat so se pomerili v malem nogometu in balinanju.

V letu 1970 pa smo se že udeležili prve LESARIADE v Novem mestu. Delavci Stola so sodelovali v naslednjih panogah: malem nogometu, streljanju, šahu, odbojki in namiznem tenisu. To leto pomeni preobrat v športu za našo DO. Sredstva, ki smo jih porabili za pripravo in tekmovalništvo, je DS vsako leto odobrnil kot dotacijo za športno aktivnost na podlagi potreb, ki so jih predložile sekcije.

Ko so se v letu 1974 v skladu z Ustavo ustanovili tozdi, se je obenem ustanovila tudi centralna komisija za šport in rekreacijo, katera načrtuje in vodi politiko športa in rekreacije v DO.

Danes deluje v okviru komisije 13 športnih panog. Te so: nogometna, košarkaška, odbojkaška, namizno teniška, plavalna, planinska, strelska, šahovska, rokometna, balinarsko kegljaška, smučarska in foto sekcija.

Komisija za šport in rekreacijo je pod okriljem sindikata in je ena od komisij konference sindikata. Dobila je poglobljeno vlogo, da skrbi za rekreacijo in posredno tudi za dobro počutje.

Člane komisije se voli na 2 leti. Na ustanovnem sestanku izvolijo predsednika komisije, ki vodi in usklajuje delo komisije. V komisiji so še predstavniki tozdov, animatorji in referent za šport in rekreacijo.

Delo je razdeljeno na komisije organizirane na področja posameznih panog.

Finančna sredstva, ki so namenjena za rekreacijo, dobi komisija za šport in rekreacijo iz sklada skupne porabe, na podlagi predhodnih planov. Zato mora vsaka sekcija vsako leto predložiti program dejavnosti in plan predvidenih stroškov.

Zavest glede aktivnosti si vedno bolj utira pot med delavci, ker se zavedajo vpliva, ki ga ima rekreativna dejavnost, Naloga komisije je, da v prihodnosti na seminarjih usposobi lastne kadre, ki bi bili pripravljeni aktivno sodelovati v komisiji.

Danes trenutno razpolagamo z enim organizatorjem športne rekreacije, ki je končal seminar v Poreču in enega absolventa VŠTK — smer rekreacija.

V naši DO imamo redno zaposlenega organizatorja športne rekreacije in več animatorjev. Animatorji so predvsem bivši aktivni športniki ali ljubitelji športa, ki imajo veselje do organizacije tekmovalništva.

Referent za šport in rekreacijo dela danes predvsem na področju letovanja in le delno je angažiran na področju rekreacije.

Naloga, pred katerimi je komisija za šport in rekreacijo, niso lahke in potrebujejo podporo vseh zaposlenih. Prvi namen je, da delavca, ki je ustvarjalec vseh človekovih dobrin, angažiramo tako, da bo s svojim delom lahko še doprinal skupnosti in ostal zdrav. To pomeni, da z aktivno vadbo, ki naj bi bila vsaj 2-krat tedensko vzdržuje lastno kondicijo, zaviramo staranje, izboljšujemo zdravstveni status in doprinasamo k večji storilnosti posameznika. Rekreacijo delimo na skupinsko in individualno. Komisija dela predvsem na skupinski rekreaciji, kjer vadimo v skupinah in se skupinsko udeležujemo raznih akcij, kjer rezultat ni pomemben. Pri individualni pa se rekreira vsak posameznik in si postavlja normative in ritem, sam sebe stimulira, se spoznava in ugotavlja svoje sposobnosti. Skupinska rekreacija je zelo primerna za DO, kjer se delavci spoznavajo med seboj, nekateri pridejo iz anonimnosti in navežejo stike, kar lahko tudi pozitivno vpliva na delovni proces.

SODOBNO REŠEVANJE V GORAH

Da obstaja Gorska reševalna služba v Sloveniji že več kot pol stoletja, je najbrž vsem znano. Da pa že nekaj let obstaja tudi letalska reševalna služba, verjetno ne vedo vsi.

Reševalci letalci opravljajo delo predvsem v gorskem svetu. Pomagajo pri reševanju gorskih nesreč, transportu v dolino in bolnišnico. Sodelujejo pri proizvodvalnih akcijah in pomagajo pri transportu hrane in pijače v visokogorske postojanke. Dela opravljajo s helikopterjem AB 206. To je helikopter manjše velikosti, ki je v gorskem svetu zelo gibčen.

S pridobitvijo novega helikopterja AB 212 (na sliki) pa so se te dejavnosti močno povečale. Poleg sposobnosti, ki jih ima AB 206, ima novi helikopter trikrat večjo nosilnost (2700 kg), ima električni vitel s 70 m pletenice, kar omogoča efektivno reševanje iz sten. Iz njega, ko je v lebdečem položaju, se lahko spustijo do 40 metrov globoko štirje reševalci hkrati, kar omogoča izredno hitro pomoč po nesrečenem. Ima tudi šest bolniških nosil.

Najnovejša pridobitev pa je tako imenovani Zvono, s katerim je mogoče reševati iz gondolskih žičnic, sedežnic, balkonov visokih stavb, stolpnice in celo iz vode. Naenkrat gre v Zvono 5 do 7 ljudi.

Če hočemo, da bo delo uspešno opravljeno, je treba reševalce uriti, da so teoretično in praktično dobro podkovani. Vaja dela mojstra. Tu je že najmanjša napaka lahko usodna.

Da je to delo koristno in potrebno, nam dokazuje vrsta uspešno opravljenih reševalnih akcij v gorah. In ne nazadnje še podatek, da so pred kratkim v Ameriki iz velikanskega gorečega hotela štirje helikopterji z enakim Zvonom v nekaj več kot dveh urah rešili preko 2500 ljudi. Življenje so izgubili samo tisti, ki so v paniki poskakali z oken.

Posnetek je z mitinga letalcev reševalcev v Kranjski gori, pri reševanju z Zvonom.

Franc Bauman

Vsi, ki si želite organizirane aktivnosti, se nam pridružite in javite našim animatorjem sekcij, ki vas bodo radi sprejeli v svoje vrste.

Jože Zupin

»Ta teden delam popoldne. Mojster, ali bi lahko samo jutri delal dopoldne? Imam zobozdravnika.«

»Kdaj ga pa imaš?«

»Dopoldne, ob devetih.«

Bil je na precej visokem položaju, vendar je kako stvar napravil tako, kot se mu je zdelo. Neki preprosti delavec je tega človeka vprašal, kako si to predstavlja. Ta mu je odgovoril:

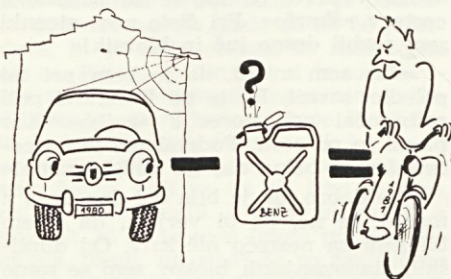
»Kolikor višje si na hierarhični lestvici, toliko več si lahko privoščiš!«

Čez nekaj dni je prvoomenjeni ustavil delavca, ker se mu je zdelo, da je preveč rekel in popravil svojo izjavo:

»Res si lahko privoščiš, če si višje, vendar z delom!«

Našim finančnikom, prodajnikom in sploh celemu kolektivu želimo, da bi imel v prihodnjem letu dovolj denarja. Zase in za vse tiste, ki ga rabijo od nas. To naj ne bi dosegli le s povečevanjem cen, temveč tudi tako, da bi bolj »pljunili v roke«.

Zgoraj je narisana preprosta enačba. Avtomobil nas je v letošnjem letu še vlačil sem in tja. Če se nismo držali prepovedanih dni, smo morali kdaj tudi globlje seči v žep. V novo leto 1981 pa bomo stopili na bolj zdrav način. Izgubili bomo odvečne kile in divjali na mopedu in kolesu. Zatorej po Silvestru čimveč športa in zdravja!

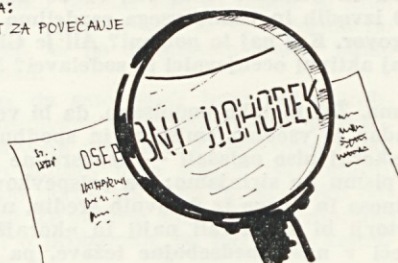

Našim dobrim ženkam želimo v prihodnjem letu veliko pravičnih nakupov. Da jim ne bi manjkalo pralnih praškov, kave in cel kup drugih dobrot, na katere smo se vsi navadili. Pogled na polne košare je res enkratni in če vraga omenjenega ne bo, si ohranimo v lepem spominu vsaj čas, ko je vse to še bilo.

Govoriti znamo zelo »fino«! Kot bi bili poosebljeni pozitivni značaji. Vsako stvar prebrisano premislimo. Če smo v kaj prepričani, zagovarjamo na vso moč. Če smo malo manj, dvignemo roko le na pol. Če nas obide prepričanje, pomolimo roko visoko v zrak. Vsem tem karakterjem želimo samo to, da bi bili v novem letu le bolj »pristni«.

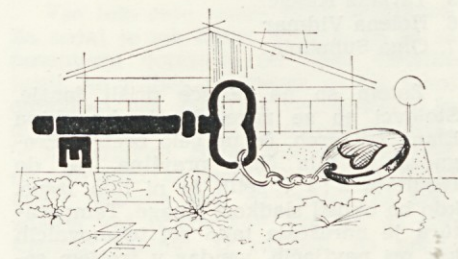
INOVACIJA:
PATENT ZA POVEČANJE
OD

Osební dohodek je glavna stvar tudi v naši delovni organizaciji. Pri njem se vse začne in vse neha. Že vsa leta doslej smo težili, da bi bil čim večji. Ob nenehnem naraščanju življenjskih stroškov bo ta težnja še bolj prisotna. Na gornji karikaturi je preprost način za povečanje osebnega dohodka. Čudno, da se ga ni še kdo prej spomnil!

Naši delavci v nabavni službi imajo cele kupe problemov: Ni iverk, ni lepila, ni iprena, ni železnih cevi, ni hlo dovine. Zunanji dobavitelji priznavajo samo še ekstra klaso in ekstra ceno. Našim nabavnikom želimo da bi v letu 1981 »robo« vendar lažje kupili. Če že ne bo veliko iz tega, pa da bi jim dedek Mráz vsaj za novo leto prinesel debelo smreko namesto »grčavega vrhača«.

Mladoporočenci in tudi vsi tisti, ki ste že kak mesec starejši, vendar ste z družico še ohranili željo po ljubezni in skupnem življenju, a ste do sedaj ostali brez pravega stanovanja, si želite svoj prijeten domek, tak, kot je narisán. Pa lasten ključ, na obesku pa srček kot vodilo v srečno življenje. Vsem tem želimo, da bi jih ob tej čestitki obšel prijeten občutek.

Uredniškemu odboru Stolovega Glasila želimo, da bi v letu 1981 brez žičanja, nagovarjanja, prepričevanja, prošenj, brezštevilnih telefoniranj in vseh drugih načinov, ki se jih je moral posluževati, prejel za vsako številko zajeten šop potrebnih informacij, predvsem iz »baze«. Tako bo Glasilo v trenutku veliko boljše in za vsakogar tako zanimivo, da ga bo shranil za večne čase.

Do vratarjev, čuvajev in gasilcev smo bili do sedaj večkrat krivični. Očitati smo jim, da nič ne delajo, ko se drugi brezmejno mučimo. Pomislili nismo, da so bili v službi veliko noči, ko smo mi spali, pa ob sobotah in nedeljah, ko smo bili prosti. Zatorej jih bo gornja čestitka gotovo razveselila, čeprav je le hudomušna iskrice ob novem letu.

Pa še ena novoletna čestitka za vse tiste, ki jih prej nismo imenovali. Da ne bomo dosti drugačni kot v letošnjem letu, to nam je jasno. Vendar se zaradi tega ne bomo sovražili. Ob iskrecem vincu na zdravje in dobro (boljše) sodelovanje v letu 1981! Da bi naredili več in boljše kot v letu 1980.

»Nekaj sem oddal za v časopis. Ali bi lahko dobil nazaj, ker ne vem, če bo dobro, če bo objavljeno?«

Na sestavek Deset minut za vaše pripombe — samo eno pismo!

Gotovo se bodo naši bralci še spomnili, da smo jih v novembrski številki Glasila prosili za majhno sodelovanje. Želeli smo, da bi nam napisali kratko oceno, kako so zadovoljni s Stolovim časopisom, česa je preveč v njem in česa manjka. Te ocene bi nam bile zelo dobrodošle in bi nam služile za vodilo pri prihodnjem delu. Kdo zna bolje oceniti naše Glasilo kot tisti, ki ga vsak mesec bere.

Trdno smo bili prepričani, da bo ocen in pripomb vsaj sto, če že ne več. Saj je vendar naš časopis natisnjen v 2100 izvodih in vedno vsega razdelimo med delavce. Pa vendar smo dobili samo en odgovor. Kaj naj to pomeni? Ali je Glasilo v redu ali pa so naši bralci le bralci in manj aktivni ocenjevalci in sodelavci? Morda pa je le vsakega nekaj.

Na kratko se dotaknimo poslanega pisma. Žal ni tako podpisano, da bi vedeli, kdo od naših delavcev ga je napisal. Vendar je vsebina smiselna in spodbuja k dopisovanju prav tiste ljudi, ki se doslej skoraj niso oglašali — neposredne proizvajalce. Le z dvema ugotovitvama se v pismu ne strinjamo: Da prispevkov, ki so načelnjali in obravnavali medsebojne odnose in drugo iz delovnih sredin, nismo objavljali. Zelo radi bi jih, le njihovi avtorji bi se morali najti in »korajžno«, tako kot piše pisec pisma Janez N., poseči v naše medsebojne težave, pa tudi uspehe. In da bi od takih pisem objavljali tudi nepodpisana. Menimo, da moramo biti toliko »korajžni«, da se pod tisto, kar napišemo za širši krog bralcev in sodelavcev, podpisemo.

Piscu pisma se za dobre misli in trud zahvalimo. Za velik del tistega, kar je napisal, se že več let trudimo tudi člani uredništva.

Ob dejstvu, da se tudi drugi bralci niso oglasili, si ne delamo utvar, da Stolovemu časopisu ničesar ne manjka. Poizkušali bomo, da bi bil v prihodnje boljši, še vedno pa želimo, da se oglasite.

Uredništvo

Sreča in znanje sta odločila v našo korist

V odbojškarskem srečanju Stol — Elan smo Stolovci slavili pri ženskah z rezultatom 3:0 za ekipo Stola in pri fantih z rezultatom 3:2.

V Stolu imata šport in rekreacija že globoke korenine. Vse to pomeni, da smo v preteklosti vodili pravilno politiko na področju razvoja športa, zato tudi rezultati ne izostajajo. Seveda pa so športniki gradili tudi na medsebojnih srečanjih v okviru občine in izven nje.

Sodelovanje s tovarno športne opreme in artiklov za širšo potrošnjo sega mnogo nazaj. V mesecu novembru pa smo se spet srečali v okviru sekcije za odbojko. Na pot sta odšli ženska in moška ekipa ter nekaj najbolj zagriženih navijačev. Gostitelji so nas pričakovali pred njihovo upravno zgradbo, kjer smo imeli razgovor. O razvoju Elana in o delu so spregovorili direktor Elana, sekretar za informatiko in predsednik sindikalne organizacije. Ker dejavnost tega podjetja zelo dobro poznamo, ne bi tega posebej omenjal. Omeniti pa velja podatek, da je prišlo do poslovnega sodelovanja med Stolum in Elanom in to pri opremi športnih dvoran. Ob koncu pa so prišli na račun tudi ljubitelji značk ter slik znanih smučarjev, ki vozijo na smučeh Elana.

Osrednji dogodek tega dne pa se je odvijal v bližnji telovadnici OŠ. Če smo čisto odkriti, je v našem taboru vladala napetost, saj so bili Elanovci do sedaj dokaj neugoden nasprotnik. Srečanje so pričela dekleta. Igra se je za-

čela z veliko napetostjo, vendar so se Stolovke kaj kmalu znašle na igrišču ter prešle v napad. Z odličnimi podajami in z igro na tretjo žogo so pokazale zelo lepo in uspešno igro ter nasprotnice premagale z rezultatom 3:0. Rezultat sam pove, da so nasprotnice nadigrale v vseh treh setih. Pri igri naših pa je bilo opaziti velik napredek v kvaliteti igre. Dekleta so igrala v naslednji postavi:

1. Joži Markelc
2. Anica Okorn
3. Marinka Benkovič
4. Ida Kočar
5. Tatjana Kalčič
6. Helena Vidmar
7. Olga Suhadolc

Zatem so na igrišče prišli fantje. Stolovci so se zavedali, da bo ekipa Elana trd oreh, če ne celo pretird. Prognoza je bila čisto pravilna, saj do rezultata 2:2 v setih še ni bilo jasno, kdo bo okusil sladkost zmage. Temperatura je naraščala tako pri tekmovalcih kot pri navijačih, vendar v tretjem setu je prišlo do velikega preobrata v igri in Stolovci so z lahkoto dobili tretji set ter slavili z zmago 3:2.

Moško ekipo so sestavljali:

1. Peter Bertancelj
2. Andrej Koželj
3. Srečo Matijaš
4. Mihael Šlebir
5. Marjan Novak
6. Miro Ajdovec

Važno je sodelovati, ne pa zmagati, pravi znani rek in res je tako. To smo dokazali tudi po srečanju v prijetnem lokalu v Radovljici pri Lectarju, kjer so nas domačini presenetili z bogato večerjo. Ob dobri kapljici in lepi slovenski pesmi, ki je prihajala iz ubranih grl, se je kazalec na uri kar prehitro sukal naprej. Še prijeten stisk roke in obljuba, da se bomo ponovno srečali. To pa je bil že uspešen zaključek našega srečanja.

Franc Pestotnik

OB POLEDICI V ZAČETKU DECEMBRA

(Pogovor med sosedi, ljubitelji avtomobilov)

»Petdeset let sem star, pa take poledice, kot je bila v soboto, še nisem doživel. Samo avto sem prestavil iz druge v prvo, pa me je že zaneslo s ceste v »škarfo«. Pri čisto novi stoenki sem razbil desno luč in blatnik!«

»Jaz sem mislil, da jo bom pri tej poledici zvozil. Pa je po Korenovi poti pribrenčal nek norec z »gajbo«. Kar plesal je po cesti. Podrsal me je po cellem levem boku, naj ga hudič vzame!«

»Še dobro, da je bila oni dan žena z menoj, če ne, ne bi verjela, da nisem bil sam za nesrečo nič kriv. Od dupliških stanovanjskih blokov sem se samo spustil po hribčku proti avtobusni postaji, pa sem že izgubil oblast nad vozilom. Ko me je prineslo na glavno cesto, sem udaril v fičota, ki je počasi prilezel mimo.«

»Z dvajset kilometri na uro sem se peljal iz Mengša proti Duplici. Na novem križišču sem imel prednost, vendar je prav pred mano iz dupliške strani nekdo izsilil škodo. Udarila sta skupaj, ker je bila cesta spolzka kot špegu. Tudi jaz moje diane nisem mogel več ustaviti. Bil sem tretji, ki sem se prilepil k onima dvema. Bolj me je zabodelo, kot če bi z glavo udaril v zid.«

Prizor z mengeškega polja:

Bilo je deževno vreme in pridelovalci niso mogli s kombajni pravočasno pobrati koruze z njiv. Slednjič je dež le nehal, zapeli so stroji, za njimi pa so se zagnali Domžalčani in Kamničani in na vse pretege pobirali storže, ki so ostali na njivi. Tedaj je zapadel sneg in ohranil koruzo tudi za zimske ptice. Te so zelo iznajdljive in bodo iz snega izbrskale prav vsak storž.

Ob dvanajsti številki

Že nekaj let nazaj smo ob zaključku leta na kratko spregovorili o problemih, ki smo jih imeli pri sestavljanju našega Glasila. Tako nameravamo storiti tudi letos. Še enkrat bomo skušali povedati vse tisto, s čimer smo se približno toliko ubadali kot prejšnja leta, a bi bilo ob malo boljšem delovnem razpoloženju dopisnikov le lahko drugače.

Glavni problem je bil še vedno pravilno načrtovati in kasneje sestaviti vsako številko. Še daleč ni bilo dovolj, da je uredniški odbor v začetku meseca pripravil ustrezen program in tega skušal izpeljati. Problemi so se pojavili pri spravitvi prispevkov na dan. Večini Stolovcev ni bilo dosti mar, če smo na seji sklenili, da je njihova informacija prav ta mesec potrebna in jo je potrebno posredovati, ne glede na to, če je zadeva, ki jo bodo opisali, že zaključena ali ne. Precej dopisnikov si je sodelovanje v Glasilu razlagalo po svoje... Trdili so, da za njihovo pisanje še ni čas in bodo prispevek že napisali, ko bo to potrebno. Na nekatere take sestavke smo čakali tudi po tri ali štiri mesece, oz. so celo odpadli. Vendar bi morali o stvareh, ki so se med letom pri nas dogajale, pisati, ne glede če so zaključene ali ne. Pisati bi morali med dogajanjem in ob zaključku. Na tem področju so bile napravljene vrzeli, ki so jih bolj pozorni bralci opazili. Ne vemo, če bomo prav te pomanjkljivosti v prihodnje odpravili. Uredniški odbor delavca k pisanju ne more prisiliti. Ti ljudje so tudi trdili, da naj v Glasilo pišemo o drugih stvareh in naj njihovo zadevo pustimo pri miru, ker enostavno ni za v časopis.

Težko je potegniti mejo, kaj sodi v tovarniški časopis in kaj ne. Posebno težko še zato, ker na isto stvar različno gledamo. Nekateri so prepričani, da o marsičem ni potrebno pisati, drugi se bodo čudili in spraševali, zakaj ne. Večkrat trdijo delavci, pa naj bodo v proizvodnji, ali v skupnih službah, prav za svoje področje, da o njem ni potrebno spregovoriti, drugi pa naj le pišejo. Ob takih izjavah se jasno vidi, da je tem ljudem nujnost informacije kaj malo pomembna, bolj važni so njihovi interesi. Gotovo se še vedno zavedajo starega reka, da če molčiš, stoterim odgovoriš. V tem je gotovo precej resnice in tudi najlažja pot. Vsak podpisani stavek je izpostavljena odgovornost. Če ga ni, odgovornosti ni. Da bi pisali za honorar, so Stolovci že ugotovili, da se ne izplača.

Vendar je takoj gledanje povsem zgrešeno. Dokler bomo gledali na svoj prosti čas in na vse drugo, kar sicer nujno spremlja pisanje informacij za javno občilo, bodo prispevkij okrnjeni ali sploh izključeni. Dopisniki so dobili nalogo dovolj zgodaj, da bi tekst pripravili in po mnenju uredniškega odbora nikoli tedaj, ko ne bi bil potreben. Nek red bi moral biti tudi na tem področju in iskanje skupnih pozitivnih interesov glavno vodilo.

Imeli smo občutek, da so se posamezni dopisniki tudi bolj tako postavili stvari na papir, kot so. Nekateri so se

precej izogibali dejanskemu stanju. Bralec je imel ob branju takega prispevka občutek, da je stvar prirejena, srž problema pa obiden, če že ne izpuščen. Držati bi se morali zelo enostavnega vodila: Vedno bi morali napisati tako, kot v resnici je, pa se ne bi bilo treba dopisniku ničesar bati in bralec bi imel kaj od tega. In vsi, ki bi informacijo sprejeli, bi po dejanskem stanju lahko ukrepali.

To, da smo ostali brez več potrebnih sestavkov v letošnjem letu, je gotovo največji problem. V prihodnjem letu bomo skušali tako stanje vsaj omiliti, z malo dobre volje pa bi ga lahko odpravili. Že večkrat smo rekli, da moramo pisati o problemih, pa naj bodo kakršnikoli.

Vse leto smo tudi pričakovali prispevke delavcev iz neposredne proizvodnje. V vsaki številki smo jih spodbojali, naj se oglasijo z vsaj nekaj stavki. Zelo malo teh prispevkov smo prejeli, ljudi, ki bi lahko sodelovali, pa je večkrat po sto. Ne moremo si razlagati, kaj je vzrok tolikšne neaktivnosti. Kako koristno in prijetno bi bilo videti Glasilo, ko bi bilo napolnjeno s prispevki delavcev iz vseh tozdov in skupnih služb. Zares želimo, da si vsi ti v prihodnje poiščejo čas, papir in pero in prično sodelovati. Nihče jih ne bo »požrl«. Prvi bodo s svojimi zgledj potegnili za seboj še druge, tega, o čem naj bi pisali, ne bi tokrat še enkrat ponavljali. Odvečen je tudi strah, da kak prispevek ne bo dober. Če bo napisan z dobrim namenom, bo vselej dobrodošel in tudi objavljen.

Z nekaj besedami naj opišemo tiste dopisnike, ki so le sodelovali, vendar so svoj prispevek tako kasno poslali, da smo imeli zadnje dneve pred oddajo tekstov v tiskarno velike probleme. Sodelavčev prispevek bi moral biti pri oddaji pretipkan. Tedaj je lahko oddan zadnji dan, če se že prej ne da. Če pa je oddan v rokopisu in je še jezikovno tako slab, da ga ne moremo pretipkati, predno bi ga popravili, tedaj je nujno, da je oddan kak dan prej. Ne pa zadnjo uro. Večkrat je bilo takih prispevkov več in smo imeli zaresne probleme.

Vse leto smo vabili nove sodelavce. Za sedaj je teh deset. Tudi za to so se posamezni dopisniki po izidu številke jezili, ko njihov prispevek ni bil takoj objavljen, češ, zakaj pa vedno hočete še nove sodelavce, ko še prejetega materiala ne objavite. Stvar moramo razložiti na zelo preprost način: Ob pripravljanju vsake številke smo načrtovali za spoznanje več prispevkov, kot jih za eno številko rabimo. Iz razloga, da nekateri kljub vsemu prispevka le ne bodo napisali. Točno predvidetj vseh tekstov in slikovnega materiala v naprej se ne da. Zato, ker dopisniki nimajo točno določeno, koliko naj bo njihov prispevek dolg. Iz tega tudi izhaja, da je število tipkanih strani šele potem določeno, ko je zbrano (za eno številko jih mora biti od 50 do 60).

V primerih, da nam je nekaj strani tipkopisa ostalo, smo ga shranili za prihodnjo številko. Pri oddaji v tisk so

K lektoriranju tekstov ne spada samo postavljanje vejic in pik, temveč spravljjanje besedila v tolikšen red, da bo dobro bralen tudi za zahtevnejšega bralca. Lektor Ivan Sivec, ki popravlja prispevke za Stolovo Glasilo, pa je kljub temu v šali že večkrat rekel, da ni noben tekst tako slab, da se ga ne bi dalo popraviti. Največji problem so tista besedila, kjer avtor vztrajno ponavlja nekaj takega, kar je bilo že velikokrat povedano.

Risanje karikatur je na videz zelo enostavno delo. Resnica pa je daleč stran: Ker je nek prizor upodobljen le z nekaj črtami, morajo biti te zelo dobro »izpeljane«, da obenem dajejo še občutek šaljivosti. Dober risar prinese risarski dar s sabo na svet in ga mora še nenehno izpopolnjevati. Tone Anžin bo rad potrdil, da se mora za risanje vedno pripraviti.

imele vedno prednost tiste informacije, ki so bile tisti mesec najbolj aktualne. Nikoli pa nismo gledali na imena dopi-

(Nadaljevanje na 18. strani)

snikov, kot so si ti razlagali in bili celo užaljeni. Člani uredniškega odbora bodo lahko potrdili, da so morali večkrat s svojimi teksti tudi sami počakati, ker so bili ti pripravljeni prav zato, da ne bi bilo v najslabšem primeru nekaj strani Glasila praznih, če več sodelavcev svojih bolj aktualnih tekstov ne bi oddalo.

Tudi upokojenci bi lahko kdaj sodelovali v Stolovem Glasilu, saj so naši upokojenci. Od leta 1976 smo prejeli le enega ali dva taka prispevka. Tudi upokojenci doživite marsikaj zanimivega in ob svojih dolgoletnih delovnih izkušnjah lahko daste marsikatero koristno ali pa tudi kritično pripombo na današnje delo in odnose v Stolu. Ne pozabite, zopet je eno leto za nami, ne odlašajte!

V zadnjih štirih letih ni bilo po sklepu uredniškega odbora objavljenih pet prispevkov.

Ko smo za vsako številko le zbrali potrebne prispevke, smo jih prebrali in po potrebi na grobo popravili. Na to sta jih Vika in Slavica pretipkali (če že niso bili pretipkani ali če je bilo to iz omenjenega razloga potrebno še enkrat).

Vsak mesec je bil datum, ko smo prispevke le spravili skupaj, pozen, ker smo morali številko vsaj do konca meseca spraviti na svetlo. Lektor Ivan Sivec je tekste pred oddajo v tiskarno strokovno popravil. Delo je vedno opravil v enem dnevu. Če ni šlo drugače, tudi ponoči. Z lektoriranjem nismo imeli problemov.

Pred časom nam je še ena stvar delala preglavice. Imeli smo zunanega karikaturovca, ki je bil sicer dober risar, vendar premalo resen. Risb ni narisal niti do tedaj, ko smo imeli že vse drugo gradivo zbrano. Po srečnem naključju

K urejanju časopisa ne spada samo načrtovanje, zbiranje in pisanje prispevkov, sem sodijo ne samo stiki z dopisniki in bralci v tolikšni meri, da so opravljena najpotrebnejša dela za vsakokratni izid Glasila. Potrebno je ustvarjati takšne vezi z veliko večino naših delavcev, da bo bralec začutil, da je vsebina potiskanih strani del njegovih prizadevanj, njegovega mišljenja in želja na delovnem mestu in v njegovi domači okolici.

smo nato odkrili Toneta Anžina v remontni delavnici, ki letos zaključuje srednjo šolo. Za risanje ga je tedaj priporočil Slavko Bergant. Že prve izkušnje z Anžinom so pokazale, da je odličen risar in resen človek. Svoje delo je opravil do določenega datuma in tako

je še danes. Ker je tudi sam naš delavec, so mu naši ljudje in njihove navade dobro poznane, za oblikovanje šal pa ima tudi sam zelo dober smisel. Večkrat je že dopolnil kako idejo ali jo povsem po svoje oblikoval. Želimo, da bi tudi v bodoče dobro sodelovali.

Pred izidom novembrske številke se je pojavil še en risar, to je Lovro Hribar iz računskega centra, čigar portret tovariša Tita si lahko ogledate v tej številki. Hribar trdi, da bo v Glasilu še sodeloval. Upamo, da tako dobro, kot je začel.

Ob sklepu in mislih na prihodnje leto nam ne ostane nič drugega kot misel na redno delo, ki nikoli ne predahne. V prvi polovici meseca je potrebno pripravljati in zbirati gradivo, od petnajstega do petindvajsetega je potrebno občasno sodelovati s tiskarno, da dobi številka tudi po tehnični plati pravilno in primerno obliko. Po napravljenem obračunu honorarjev in razdelitvi Glasila pa je že zopet čas za aktivno pripravljane nove številke.

Še želja za vse Stolovce. Zopet vas vabimo, da bi bili v prihodnje tudi pri sodelovanju z Glasilom bolj aktivni in bi tisto prepričevanje, da vaš prispevek ni potreben, uporabili tedaj, ko je to zares potrebno.

Za pripombe, za katere naj vemo, si ne bomo zamerili!

Našim sodelavcem, ki so nalogo pri sodelovanju z Glasilom vzeli resno in dano obljubo pravočasno in dobro izpolnili, se za to delo zahvalimo in želimo, da njihovo število ob pričetku novega desetletja zares preseže pet odstotkov števila vseh Stolovcev.

Vsem bralcem želimo veliko zadovoljstva in delovnih uspehov v prihodnjem letu!

Uredništvo

Zelo dobri uspehi naših šahistov

Dnevi postajajo vse krajši, to je za večino športnih disciplin znak za počitek in nabiranje novih moči za naslednjo sezono. Tudi šahisti smo letos odigrali večino tekmovalj, ostala so nam še tekmovalja med tozdi in posamično prvenstvo tovarne. To pa ne pomeni, da bomo sedaj mirovali, saj je zimski čas kot nalašč za pripravljanje novih variant, s katerimi si drugo leto obetamo še več uspehov. Ti tudi letos niso bili majhni. Dejavnost šahovske sekcije bom skušal prikazati v nekaj najpomembnejših tekmovaljih.

V letošnjem letu, to je letu stabilizacije, smo se Stolovi šahisti udeleževali le tistih tekmovalj, ki so že tradicionalna, obenem pa veliko pomenijo pri utrjevanju prijateljskih vezi z drugimi sindikalnimi organizacijami. Udeležili smo se tekmovalj republiškega in zveznega značaja, pa tudi občinskega prvenstva nismo zanemarili kot večina drugih organizacij.

Prvo večje in obenem najmasovnejše tekmovalje je bilo tekmovalje za pokal maršala Tita. Prvič po 23 letih je potekalo brez našega vzornika in obenem velikega prijatelja in privrženca kraljevske igre — tovariša Tita. Tekmovalje poteka po izločilnem sistemu in le najboljši so delovali na zaključnem tekmovalju na šahovskem festivalu mladosti, ki je bilo letos v Puli. Letos je tekmovalo 282 domačih in 68 tujih ekip z več kot 2000 udeleženci. Ekipa so bile po moči razdeljene v 17 festivalskih skupin. Igrali smo v tretji skupini in dosegli zelo dober uspeh z osvojitvijo sedmega mesta. V tej skupini je zmagala ekipa »Mladosti« iz Nove Pazove pred ekipo »Otto-brun« iz Münchna.

Uradna tekmovalja v sindikalnem šahu se ponavadi začnejo s slovenskim prvenstvom, ki je bilo letos v Kranjski gori. Na prvenstvu je sodelovalo 45 ekip iz vse Slovenije. Ker smo se lani uvrstili med najboljše, smo bili letos postavljeni za nosilca ene od skupin. To

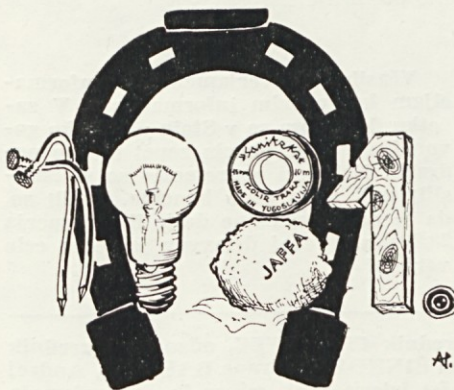
seveda ne pomeni da smo potem igrali samo s slabšimi ekipami.

Vlogo nosilca smo opravičili in smo se (čeprav zelo tesno) tudi letos prebili v finale. Igrali smo zelo dobro in če ne bi bilo spodrsrlaja v igri z ekipo železničarskega gospodarstva bi se vrnili domov z medaljo. Vseeno nam osvojenost šesto mesto v Sloveniji zelo veliko pomeni. Zmagala je ekipa RTV Ljubljana pred ŽG Ljubljana in Ingradom iz Celja. Omenil bi še, da smo letošnjega prvaka RTV Ljubljana premagali ob njihovem prazniku v Ljubljani s 4,5 — 2,5.

Po uspehu na Slovenskem prvenstvu nas je bilo kar malo strah pred nastopom na osmi delavski šahovski olimpiadi Jugoslavije, kjer je nastopilo 188 šahovskih ekip od Jesenic pa do Gvangelije. Igrali smo po švicarskem sistemu, kjer se ti vsak poraz maščuje tako, da zdrkneš na lestevici za okrog 20 mest. Vsaka zmaga pa prav toliko mest navzgor. V tej živčni vojni smo izgubili z večkratnim zmagovalcem teh iger Crveno zastavo iz Kragujevca in igrali neodločeno z ekipama »21 maj« iz Rakovice in RTB iz Bora. Ostale dvoboje smo dobili in tako po devetih kolih osvojili odlično 19. mesto v Jugoslaviji, kar je verjetno največji uspeh športnih

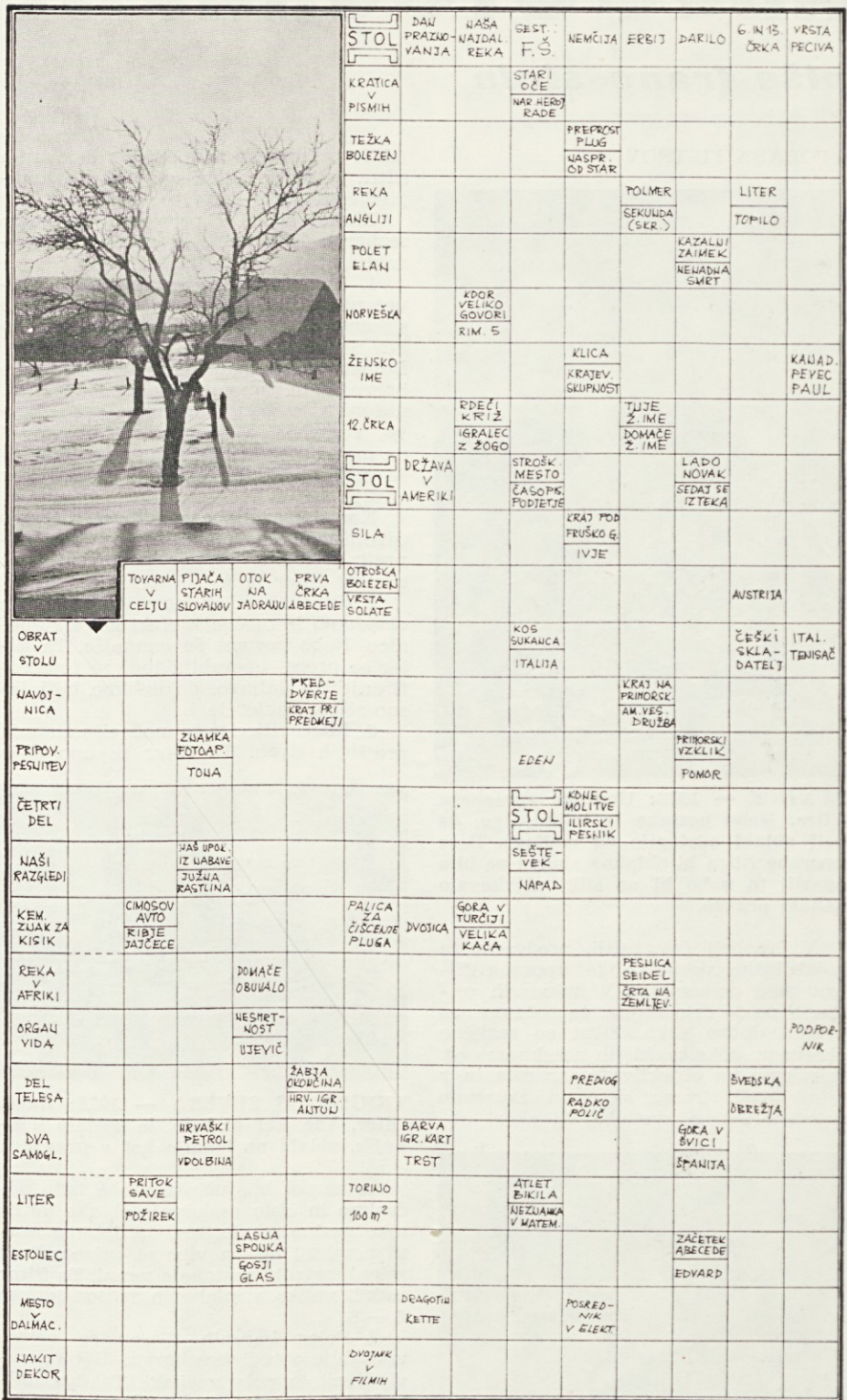
To bi bil le bežen pregled delovanja Stolovih šahistov, ki ne igrajo le na sindikalnih tekmovanjih, pač pa so z nekaterimi drugimi šahisti združeni v šahovsko sekcijo pri športnem društvu Virtus. O delovanju te sekcije pa v eni prihodnjih števil.

Tone Trebušak

Žebļev je letos primanjkovalo, žarnic tudi. Zaželim si jih v novem letu!

NOVOLETNA KRIŽANKA

Zadnje čase je zelo upoštevana hiša, ki ima svoj telefon. Gotovo ste že večkrat slišali pogovor v pisarni ali v delavnici: »Še ne vem. Ti bom kar telefoniral. Saj imaš telefon?« In odgovor: »Seveda ga imam. Pred mesecem sem ga dobil. Zapiši si mojo številko!«

Slavica je telefonirala v Jožetovo stanovanje. Hotela je vprašati Jožetovo ženo, s katero sta bili prijateljici, če rabi

kaj gob. Prejšnje popoldne je nabrala kar dve košari štorovk, pa jih je hotela nekaj odstopiti. Jože je dvignil slušalko in zaslišal Slavičin glas. Zbal se je, da Slavica morda kaj želi in je že po prvih besedah vprašanja zavpil: »Ne, žene ni doma!«

Ko je Slavica pojasnila, za kaj gre, je Jože spremenil odgovor »za stoosedeset stopinj«. »Seveda je doma. Takoj bo prišla k telefonu!«

ABC FOTOGRAFIJE

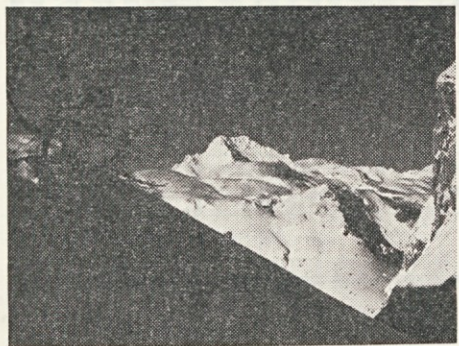
piše franc stele

UPORABA FILTROV

TUNJICE — 1978: Uporaba rumenega filtra. Nebo postane le toliko sivo, da beli oblaki odstopijo od podlage. Brez uporabe filtra bi oblakov skoraj ne bilo opaziti in nebo bi na sliki učinkovalo nekam prazno.

V črnbeli fotografiji, predvsem za pokrajinske posnetke, je uporaba filtrov zelo pomembna. V nekaterih primerih pa je celo nujna, če hočemo napraviti dobro sliko. Filtri so različno obarvana stekelca, ki jih nataknejo oz. privijemo na objektiv fotoaparata in z njimi prefiltriramo, se pravi, zadržimo določeno barvo svetlobe, ki skozi ob-

OJSTRICA Z RZENIKA — 1977: Zimska pokrajina postane ob uporabi oranžnega filtra še lepša in izrazitejša.

jektiv prihaja na film. Bistvo delovanja filtra je, da prepušča svojo barvo, komplementarno tej barvi pa zadržuje.

Zaradi stiske s prostorom se bomo seznanili le s filtri, ki se največ uporabljajo:

1. Rumeni filter ali rumenica se največ uporablja. Ko v sončnem vremenu slikamo pokrajino, kombinacije travnikov in neba, nam je nujno potreben. Rumeni filter namreč zadržuje modro barvo, ki je rumeni komplementarna oz. nasprotna v barvnem krogu, svojo barvo, rumeno pa prepušča. To pomeni, da modro nebo postane na sliki temnejše, beli oblaki pa močneje izstopijo iz ozadja.

Ker del svetlobe zadržimo, moramo osvetlitveni čas podaljšati oz. bolj odpreti zaslonko. Faktor podaljšanja za rumeni filter je 2.

2. Oranžni filter nam omogoči, da dosežemo še močnejši efekt kot z rumenico. Nebo postane še temnejše. Ta filter se precej uporablja tudi za fotografiranje na daljavo, da dobimo bolj jasno sliko. Faktor je 4.

3. Rdeči filter je še močnejša stopnja prejšnjih dveh. Ta filter se uporablja

TRIGLAV S SEVERA — 1978: Rdeči filter. Vse, kar ni belo, je postalo temnejše, oblaki pa lebdiijo kot v pravljici.

samo za posebne učinke. Nebo tako porčnimo in čisto vsakdanje oblake lahko tako močno poudarimo, da dobimo pravi nevihtni ali pa viharni prizor. Tudi zeleni travniki postanejo temni. Ta filter zadrži veliko svetlobe in faktor je kar 6 — 8.

4. Poleg barvnih filtrov se veliko uporabljajo tudi brezbarvni UV (ultravijolični) in polarizacijski. Ta dva največ v barvni fotografiji. Posebno v višinah nad 1000 m, v gorah so ultravijolični žarki tako močni, da moramo nujno uporabiti enega od teh dveh filtrov, če hočemo na filmu dobiti čimbolj resnične in čiste barve.

(Nadaljevanje prihodnjič)

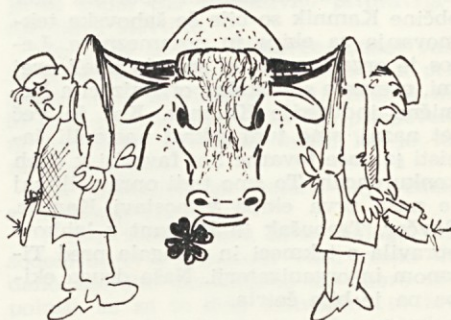

»Zakaj imaš pa toliko 'flaš' v omari?«

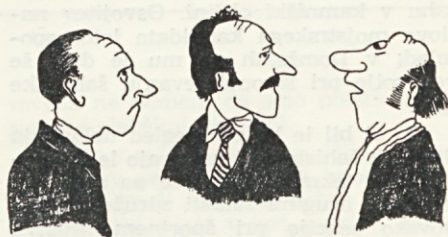
»Za Novo leto imam pripravljene!«

»Ali ga ne piješ skozi celo leto?«

»Tudi. Kot drugi!«

Če nam bo meso v prihodnjih letih prav tako teknilo, kot letos, se nam lahko zgodi, da bomo še bolj ostajali brez te žlahtne hrane in bomo slednjič na kavljje lahko obesili mesarje.

»Iverke so se tako podražile, da jih je škoda za pohištvo. Kaj, ko bi pričeli izdelovati kake reprezentančne izdelke. Tedaj bi tudi mi nekaj zaslužili, ne samo proizvajalci iverk.«

Včasih raje verjamemo dezinformacijam kot pravim informacijam. V začetku decembra so v Stolu na široko govorili, da se je bencin zopet močno podražil. Nekateri »spretniži« so si izmislili tudi novo ceno bencina. Trdili so, da je od tistega dne dalje liter superja 28,20 din. Precej delavcev je temu celo verjelo!

Izdaja v 2100 izvodih Industrija pohištva STOL Kamnik. Glasilo urejajo — glavni urednik Ciril SIVEC, odgovorni urednik Alojz ŠVIGELJ in člani uredniškega odbora: Boris DEMŠAR, Franc SIKOŠEK, Ivanka ŠINKOVEC, Franc BAUMAN, Andrej PERČIČ, Vinko JAGODIČ, Danica KOČAR in Sonja ZORN. Lektor: Ivan SIVEC. List izhaja vsak mesec in ga prejema delavci STOLA brezplačno. Natisnila TISKARNA LJUBLJANA v Ljubljani. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72.